

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Käydään kylässä!

Jaana Mäkelä

Kulttuurituottaja (240 op)
Arvioitavaksi jättämisaika 3 / 2015

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Jaana Mäkelä	Sivumäärä 49 ja 8 liitesivua
Työn nimi Käydään kylässä!	
Ohjaava(t) opettaja(t) Arto Lindholm	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Aisapari ry, Päivi Kultalahti	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia, miten syntyy aktiivinen kylätoiminta ja löytää keinoja aktiivisen kylätoiminnan kehittämiseen. Toisena tavoitteena on ideoida ja tuottaa joukkoistamalla uusi kiertävä kyläjuhla Käydään kylässä! Evijärvelle.</p> <p>Opinnäytetyön tilaaja on paikallinen kehittämissyhistys Aisapari ry Etelä-Pohjanmaan pohjoisosassa. Aisaparin tavoitteena on aktivoida alueen asukkaita oman asuinalueensa kehittämiseen alhaalta ylöspäin suuntautuvasti. Tässä työssä keskeisellä sijalla on kylien aktivoiminen. Mitä aktiivisempia alueen kylät ovat, sitä enemmän kehittämishankkeita niiden alueella toteutuu.</p> <p>Tutkimuskysymykseen, miten syntyy aktiivinen kylätoiminta, lähdettiin hakemaan vastausta perehtymällä vuoden 2014 eteläpohjalaisen kylän Lappajärven Itäkylän kylätoimintaan tapaustutkimuksen näkökulmasta. Ensisijaiseksi kehittämiskohteeksi valittiin Evijärven Särkikylä, jossa myös ensimmäinen Käydään kylässä! kyläjuhla pilotoitiin 5.7.2014.</p> <p>Työn tuloksena syntyi kehitysehdotuksia kylätoiminnan kehittämiseksi Särkikylässä ja ainakin tässä vaiheessa näyttää siltä, että kyläjuhla jatkaa kulkuaan kylästä kylään. Vuoden 2015 Käydään kylässä! –kyläjuhla tullaan järjestämään Evijärven Kirkonkylässä Kuoppa-aholla.</p> <p>Kyläjuhla onnistui hyvin. Joukkoistamisprosessissa onnistuttiin tavoittamaan nykyisten kyläläisten lisäksi myös Särkikylän entisiä asukkaita. Kyläjuhlan asiakaspalautteessa kerättiin palautetta sekä juhlasta että Aisaparin toiminnasta.</p> <p>Kehittämistyön menetelminä tässä opinnäytetyössä on käytetty vertaisarviointia, havainnointia, haastatteluja, asiakaspalautteetutkimusta sekä tilastollista vertailua.</p> <p>Vaikka kehityskohteeksi on valittu yksi tietty kylä ja kyläjuhlakonsepti, voidaan työn tuloksia soveltaa missä tahansa Aisaparin alueen kylissä ja miksei laajemminkin.</p> <p>Opinnäytetyössä on myös päästy käytännössä testaamaan kulttuurituottajan roolia yhteisöjä kokoavana ja aktivoivana fasilitaattorina.</p>	
Asiasanat joukkoistaminen, osallistaminen, kylätoiminta, maaseutupolitiikka, Evijärvi, Särkijärvi, Lappajärvi	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Jaana Mäkelä	Number of Pages 49 + 8
Title Visiting a village!	
Supervisor(s) Arto Lindholm	
Subscriber and/or Mentor Aisapari ry, Päivi Kultalahti	
Abstract <p>The aim of this thesis is to study how to create lively village activities and how to develop it further. Another aim is to produce a village festival Visiting a village! which will take place in different villages in Evijärvi each year.</p> <p>The subscriber of the thesis is Aisapari Association, a rural development society in the northern part of Southern Ostrobothnia. Aisapari is trying to activate local inhabitants to develop area from bottom upward. Village activities are in important role in that kind of work. The development projects of Aisapari concentrate in the most active villages.</p> <p>By benchmarking the village activities of the Ostrobothnian Village of the Year 2014, Itäkylä in Lappajärvi, has been tried to find the means to create active village activities from the perspective of a case study. A small village in Evijärvi named Särkikylä was chosen the prime focus for the development, because the first village festival Visiting a village! was piloted there 5.7.2014.</p> <p>This thesis is giving some proposals how to develop the village activities in Särkikylä. It seems that the village festival Visiting a village! is hosted in the Church Village of Evijärvi in the summer 2015.</p> <p>Visiting a Village! -festival in Särkikylä 5.7.2014 was a success. The crowdsourcing-project reached also the former inhabitants of Särkikylä. The feedback collected in the event gives information what the visitors think about this kind of event and what kind of expectations they have for Aisapari Association.</p> <p>The development methods used in this thesis are benchmarking, interviews, empirical observation, statistical comparisons and feedback enquiries.</p> <p>Although this thesis was focused in one village and event only the results can be used in any village in the area of Aisapari or even more generally.</p> <p>The role of cultural producer as an activator and a creator of communities have been tested in this thesis in practice.</p>	
Keywords crowdsourcing; participation, village activities, rural politics, Evijärvi, Särkijärvi, Lappajärvi	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
1.1 Opinnäytetyön tavoitteet	7
1.2 Tietoperusta, tutkimusnäkökulma ja kehittämismenetelmät	8
2 EU JA MAASEUDUN KEHITTÄMISPOLITIikka	8
2.1 Paikallinen kehittämissyhdystys Aisapari ry	10
3 ETELÄ-POHJANMAA - EVIJÄRVI - SÄRKIKYLÄ	12
3.1 Evijärvi	14
3.2 Särkikylä	15
4 VUODEN 2014 ETELÄPOHJALAINEN KYLÄ	18
5 VIERAILUJA ERI KYLÄTAPAHTUMIIN	23
5.1 Ritvalan Helkajuhla	24
5.2 Kauhavan Puukkofestivaalit	25
3.3 Miten Saviosta tuli Savio?	26
5.4 Malmbäckan Miilunpolttajan viikonloppu	27
6 KÄYDÄÄN KYLÄSSÄ! -TAPAHTUMA	28
6.1. Suunnittelu	28
6.2 Yhteistyökumppanit	32
6.3 Toteutus	35
6.3.1 Asiakaspalautekysely	38
7 LOPPUYHTEENVETO	41
7.1 Kohti aktiivisempaa kylätoimintaa	41
7.2 Käydään kylässä! –tapahtumakonseptin toimivuus	43
7.3 Loppusanat	45
LÄHTEET	46
LIITTEET	50

1 JOHDANTO

Kylätoiminnalla on Suomessa pitkät perinteet. Aikojen kuluessa toiminnan muodot ovat muuttuneet aina tarpeita vastaaviksi. Sarkajaon ollessa vallalla Länsi-Suomessa 1300-luvulta lähtien oli välttämätöntä sopia asioista yhteisesti. Maatilat eivät olleet vielä muodostuneet sellaisiksi yhtenäisiksi maanviljelyalueiden kokonaisuuksiksi, millaisia ne nykyään ovat. 1700-luvulla kylänvanhimmat valvoivat kyläjärjestystä ja pitivät kyläoikeutta. Kun kuntalaitos perustettiin 1800-luvun loppupuolella, alettiin vastata kehittää kunnallishallintoa. Tämän jälkeen kansalaisten toiminta kanavoitui ensin sivistysliikkeeksi ja myöhemmin aatteelliseksi toiminnaksi. Myös osuuskuntaliikkeen voidaan katsoa syntyneen paikallisiin tarpeisiin. Nykyisessä muodossaan olevan kylätoiminnan katsotaan syntyneen 1970-luvun puolivaiheilla. Se syntyi paikkaamaan maaltapaon aikaansaamaa yhteisöllisyyden tyhjiötä. (Hyyryläinen 1994). Uuteen kuokistukseen kylätoiminta nousi Suomessa maan liityttyä Euroopan Unioniin 1995 (Hyyryläinen & Rannikko 2000).

Euroopan Unionin aluepolitiikassa halutaan edistää paikallista alhaalta ylöspäin suuntautuvaa kehitystyötä. Tämä politiikka on saanut osakseen myös runsaasti kritiikkiä, koska jotkut tahot näkevät sen ajavan kehitystä vähin erin kohti eurooppalaisen liittovaltion syntyä. Oli miten oli kylätoiminta ja paikallinen kehittäminen ovat tällä hetkellä maaseutupolitiikan keskiössä sekä valtakunnallisella tasolla että EU-tasolla. Joissain kunnissa ja kylissä osataan hyödyntää tilanne paremmin kuin toisissa.

Ihminen haluaa olla osa jotain sellaista, mitä pitää arvokkaana. On monenlaisia yhteisöjä, joiden osana olemme. Joissain yhteisöissä olemme tahtomattamme joissain omasta vapaasta halusta. Joidenkin jäseneksi synnyttään, joihinkin ajaudutaan satumalta. Se millaisissa yhteisöissä elämme, vaikutamme ja työskentelemme vaikuttaa elämäämme suuremmin kuin olemme valmiita aina edes myöntämään.

Tarve olla osallisena jossain suuremmassa yhteisössä on meissä sisäänrakennettuna. Osallisuus tuo turvan ja antaa mahdollisuuden olla mukana jakamassa elämisen edellytyksiä. Se saa meidät peilaamaan itseämme muihin ja oppimaan samalla jotain itsestämme. Jo pelkkä osallisuus voi velvoittaa noudattamaan yhteisiä sääntöjä tai

moraalisia näkemyksiä, mutta samalla se luo mahdollisuuden päästä vaikuttamaan niihin, jos on valmis ottamaan seuraavan askeleen ja osallistuu. (Harju 2010, 75; Vaipan sivistystyön yhteisjärjestö 2015.)

Osallisuus sinänsä ei yksilötasolla vaadi välttämättä mitään toimintaa lainkaan. Kun aletaan puhua osallistumisesta, liittyy siihen aina jokin tekemisen muoto, jossa tekijä on jollain tapaa aktiivinen yksilö tai yhteisö. Osallistamisesta puhuttaessa mukaan astuu kolmas taho, joka toivoo, vaatii tai antaa mahdollisuudet jollekin tehdä jotakin. Tuo kolmas taho, ainakin poliittisessa mielessä, on useimmiten yhteiskunnan toimintaan liittyvä organisaatio, mutta osallistamisen edellytyksen luoja voi olla vaikkapa vain yksi yksittäinen henkilö tai ryhmä ihmisiä, joilla on yhteinen pyrkimys jonkin asian suhteen. Yhteiskunnan kannalta katsottuna osallisuus ja osallistuminen nähdään niin keskeisenä demokratian toteutumisen edellytyksenä, että osallistumisen mahdollisuuden takaavat säädökset on sisällytetty perustuslakiin (Kohonen & Tiala 2002, 5).

Osallisuus käsitteenä on monitahoinen asia. Voidaankin puhua osallisuudesta tietoon, taitoon ja erilaisiin tekemisen muotoihin (Kohonen & Tiala 2002, 5). Osallistaminen on liittynyt ihmisen toimintaan varmaankin aikojen alusta asti. Osallistamisen keinot ja menetelmät kuitenkin muuttuvat koko ajan siinä missä yhteiskunta ja ihmisetkin muuttuvat. Tutkijapiireissä on arveltu tulevaisuuden yhteisöllisyyden rakentuvan kommunikaation varaan. (Harju 2010, 77). Osallistaminen voidaan tänä päivänä nähdä koko yhteiskunnan läpäisevänä keinona auttaa apua tarvitsevia, sivistää, kouluttaa, opiskella, harrastaa ja vaikuttaa (Harju 2010, 8). Minun nuoruudessani puhuttiin talkoista ja talkoustamisesta, nykyään puhutaan toki vieläkin talkoovoimista, mutta rinnalle ovat nousseet mm. sanat vapaaehtoistyö ja kansalaisaktiivisuus.

Yksi uusi sana, joka on ilmaantunut kielenkäyttöömme vasta 2000-luvulla, on joukkoistaminen (tai joukkouttaminen, jota sanaa myös harvakseltaan käytetään). Sinällään kysymys on edelleenkin samasta asiasta eli osallistamisesta, mutta joukkoistamiseen ymmärretään yleisesti kuuluvan eräs 2000-lukua vahvasti leimaava ilmiö eli sosiaalinen media. Sosiaalinen media luo mahdollisuuden suurempien joukkojen keskinäiselle verkostoitumiselle, joten on tullut tarpeelliseksi ottaa käyttöön uusi sana, joka kertoo asiasta jotain uutta. Joukkoistamisessa vastuu tietyn asian toteuttamisesta jaetaan asiasta kiinnostuneista henkilöistä muodostettavan joukon kesken

(Pohjola, Aalto-Kallio, Englund, Heikkinen, Koivisto, Korhonen, Lyytikäinen, Peränen, Pitkänen & Virtanen 2014).

Osallisuudesta, osallistumisesta, osallistamisesta ja joukkoistamisesta syntyy useimmiten jotain uutta ja konkreettista kuten esimerkiksi vaikka uusi kyläjuhla, mutta samalla syntyy, kasvaa ja kehittyy jotain ei niin konkreettista ns. sosiaalista pääomaa. Sosiaalista pääomaa syntyy yhteistoiminnasta ja yhteisestä toimintaverkostosta. (Hyyryläinen 2000, 142). Yhteistyö edellyttää yhteisiä pelisääntöjä ja kasvattaa keskinäistä luottamuksen tunnetta. (Hyyryläinen 2000, 112). Sosiaalinen pääoma on kehittymässä yhä varteenotettavammaksi, alati kasvavaksi ja toivon mukaan myös vaikutusvaltaiseksi voimavaraksi yhteiskunnassamme.

Opinnäytetyöni tilaajan paikallisen kehittämissyhdystys Aisapari ry:n tavoitteisiin kuuluu kylien aktivoiminen. Siellä missä kylät ovat aktiivisia, toteutuu enemmän hankkeita ja asukkaat pääsevät paremmin vaikuttamaan oman asuinalueensa kehittämiseen. Kulttuurituottajan rooli voidaan tässä yhteydessä nähdä sosiaalisen muutoksen välittäjänä, joka kokoaa yhteisöjä, ohjaa ja koordinoi toimintaa, joka edesauttaa päämäärätietoista yhteisöllisyyttä (Halonen 2011, 78).

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia ja pohtia mistä syntyy aktiivinen kylätoiminta. Kaikki tuntevat sanonnan: ”Voimaa kuin pienessä kylässä”, mutta miten pienen kylä voima kanavoitetaan aktiiviseksi kylätoiminnaksi. Siihen kysymyksen toivoisin löytäväni vastauksen. Kehittämiskohteeksi on valittu Evijärven Särkikylä.

Lisäksi tavoitteena on testata osallistamista ja joukkoistamista yhteisössä, joka muodostetaan virtuaaliympäristössä pyrkimyksenä koota yhteen Särkikylässä eri aikoina eläneet ihmiset yhteiseen juhlaan. Tarkoitus on saada aikaan vuosittain eri kylissä Evijärvellä toteutettava kiertävä kylätapahtuma, joka omalta osaltaan aktivoi jatkossa eri kylien asukkaita aktiiviseen kylätoimintaan. Lisäksi testataan löytyykö näin muodostetun joukon sisältä resurssit sekä ohjelman tuottamiseen että tapahtuman järjestämiseen ja mitkä ulkopuoliset tahot ovat halukkaita osallistumaan kyläjuhlan toteu-

tukseen. Miten eri toimijoiden tarpeet kohtaavat ja miten yhteistyö sujuu. Kerättävän osallistujapalautteen avulla arvioidaan sekä juhlan onnistumista että pyritään saamaan vastauksia, minkälaisia odotuksia alueen väestöllä on opinnäytetyön tilaajan toiminnan suhteen.

1.2 Tietoperusta, tutkimusnäkökulma ja kehittämismenetelmät

Tietoperustaa tälle opinnäytetyölle on haettu melko laajasti, koska paikallinen kehittäminen on aina sidoksissa alueen erityispiirteisiin. Erityispiirteet juontavat juurensa alueen maantieteestä, historiasta, elinkeinoelämästä, kielestä ja tänä päivänä jopa EU:n harjoittamasta aluepolitiikasta.

Lähdin hakemaan vastausta kysymykseen, miten syntyy aktiivinen kylä, tapaustutkimuksen näkökulmasta vertaisarvioinnilla. Aktiivisen kylän toimintaan perehdyin tutkimalla useassa eri vaiheessa Vuoden 2014 Eteläpohjalaisen kylän kylätoimintaa. Perehdyin kylässä toteutettuihin hankkeisiin, haastattelin hankkeiden vetäjiä ja tein tilastollisia vertailuja.

Vaikka ajatus kiertävästä kyläjuhlasta ei ole mikään uusi ja innovatiivinen idea, on se kuitenkin uutta tällä alueella, missä sitä nyt lähdettiin toteuttamaan. Samaa voitaneen sanoa kyläjuhlan toteuttamisesta joukkoistamisen keinoin. Kyläjuhlaa varten tein vertailevaa tutkimusta vieraillemalla erilaisissa kylätapahtumissa, joissa tein havaintoja ja haastatteluja. Ne esitellään tässä opinnäytetyössä inspiraation lähteenä tuleville kyläjuhlille. Varsinaisessa kyläjuhlassa keräsin asiakaspalautetta sekä kyselyn avulla sekä omien havaintojen perusteella.

2 EU JA MAASEUDUN KEHITTÄMISPOLITIikka

Euroopan Unionin maaseudun kehittämispolitiikan ydinajatus on paikallislähtöinen aluekehitystyö. Puolet Euroopan pinta-alasta on maaseutualueita, joilla asuu noin 20 % koko Euroopan väestöstä (Euroopan komissio 2015). Euroopan Unionin alkutaipa-

leella maaseudun kehittämisselitykka painottui vahvasti alueen maatalouden omavaraisuuden takaamista pönkittäviin suunnitelmiin ja toimintaan. Ajan myötä näkemys maaseutupolitiikasta on laajentunut käsittämään laajemmin koko maaseudun elinvoimaisena pitämisen. Tämä onkin ymmärrettävää sitä taustaa vasten, että puolessa vuosisadassa Euroopan alueella on maataloudesta toimeentulonsa saavien ihmisten määrä laskenut 20 prosentista 7 prosenttiin. (Maa- ja metsätalousministeriö 2015a.)

EU jakaa maatalouspolitiikan kahteen osioon, jotka ovat maatalous ja maaseudun kehittäminen. EU-osarahoitteinen maaseudun kehittämistuki oli Suomen osalta ohjelmakaudella 2007-2014 noin 6,8 miljardia euroa. Tästä summasta 80 % käytettiin ympäristötoimenpiteisiin, maa- ja metsätalouden kilpailukyyn parantamiseen käytettiin 8 %, maaseutualueiden elämänlaatuun ja elinkeinoelämän monipuolistamiseen alle 7 % ja paikalliseen kehittämiseen alle 4 %. Toimintakaudella 2014-2020 eri osaluilla käytettävissä oleva rahoitus pysyy suurin piirtein ennallaan, mutta rahoitus painottuu hieman enemmän paikalliseen toimintaan. (Ponnikas, Voutilainen, Korhonen & Kuhmonen 2014, 140-141.)

Manner-Suomen maaseudun kehittämisselityksen linjaukset ovat yhtenevät EU:n asettamien linjausten kanssa:

- Linja 1: rakennetuet (investointituet, nuorten viljelijöiden aloitustuet ja luopumistuet) ja toimenpiteet maa- ja metsätalouden kilpailukyyn kehittämiseen (inhimillisen pääoman lisääminen, maatalouden kehittäminen ja innovaatioiden edistäminen ja maataloustuotannon ja tuotteiden laadun parantaminen)
- Linja 2: luonnonhaittakorvaukset, maatalouden ympäristötuet, tuet ei -tuotannollisiin investointeihin ja tuotantoeläinten hyvinvointitoimenpiteisiin
- Linja 3: toimenpiteet maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamiseen ja elämänlaadun parantamiseen

Euroopan Unionin alueella toimii yli 2000 Leader-ryhmää. Sana Leader muodostuu ranskankielisistä sanoista Liason Entre Actions de Development l'Economie Rurale eli suomeksi sanottuna yhdysiteet maaseudun talouden kehittämiseen tähtäävien toimien välillä. Leader-toiminnan ydinajatus on siirtää julkisen vallan käyttöä paikalliselle tasolle ja saada näin tapahtumaan alueellista kehittämistyötä alhaalta ylöspäin.

Niinpä kunkin Leader-ryhmän hallitus päättää siitä, mitä alueen hankkeita se lähtee tukemaan. Leader-toiminta jakautuu kolmeen osa-alueeseen Leader-rahoitukseen, Leader-neuvontaan ja Leader-toimintaan. (Leader Suomi 2014. Maa- ja metsätalousministeriö 2015b.) Kaikkien yllä mainittujen linjausten mukaisia toimia voidaan saavuttaa Leader-toiminnan kautta. (Maa- ja metsätalousministeriö 2015b.)

Maaseudusta puhuttaessa ei sovi unohtaa sitä tosiseikkaa, että maaseutu on ”tuottanut” myös sen ihmismassan, jota on tarvittu kaupunkien syntyyn ja kasvuun (Kuhmoinen & Niittykangas 2008, 6). Tuo virta jatkaa kulkuaan edelleen maalta kaupunkiin, mutta virtausta tapahtuu toki myös vähäisessä määrin toisinpäin. Työ- ja elinkeinoministeriön Maaseutukatsaus 2014 mukaan Suomessa maaseutualueita halutaan vahvistaa sekä asumisen että elinkeinotoiminnan osalta, edistää alueellista kilpailukykyä, tunnustaa eri alueiden erityispiirteet sekä vahvistaa kehittämisen edellytyksiä maaseudulla.

2.1 Paikallinen kehittämissyhdystys Aisapari ry

Opinnäytetyöni tilaaja Aisapari ry on yksi Suomen viidestäkymmenestäkuudesta Leader-toimintaryhmästä ja yksi neljästä Etelä-Pohjanmaalla toimivasta Leader-toimintaryhmästä. Leader-toimintaryhmien rahoitus koostuu toiminta-alueen kuntien rahoitusosuudesta, valtionosuudesta ja EU:n rahoitusosuudesta. Aisapari ry on kehittämissyhdystys Etelä-Pohjanmaan pohjoisosassa, Alajärven, Evijärven, Kauhavan, Lappajärven, Lapuan ja Vimpelin alueilla. (Aisapari 2014). Aisaparin toiminta-alueella asui vuoden 2013 lopussa 51 178 asukasta (Aisaparin Strategia 2014-2020).

Yhdistyksen jäsenistö koostuu seuraavasti:

-alueen kunnat	6
- paikalliset yritykset ja yhdistykset	74
- yksityiset henkilöt	<u>277</u>
jäseniä yhteensä	<u>357</u>

Kuva 1. Aisaparin toiminta-alue

Aisapari ry perustettiin vuonna 1999, joten sillä on alkamassa 16 toimintavuosi. Olemassaolonsa aikana Aisapari ry on ollut mukana sekä yrityshankkeissa että yhteisö-hankkeissa. Aisaparin vuoden 2013 vuosiraportin mukaan hanketoiminnan keskeinen sisältö oli seuraavanlainen:

- Toimintalinja 1: Maa- ja metsätalouden kilpailukyyn parantaminen 2 hanketta
- Toimintalinja 2: Ei-tuotannolliset investoinnit eli perinnebiotooppien ja kosteikkojen perustaminen ja hoito 1 hanke
- Toimintalinja 3: Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen: 8 hanketta
- Yleishyödylliset investointihankkeet: 9 hanketta

- Koordinoitihankkeet; pienet investoinnit kylien kokoontumistiloihin lisäämään osallistumista: 1 hanke/monta pientä
- Yleishyödylliset ja elinkeinolliset kehittämishankkeet: 8 hanketta
- Alueiden- ja kansainväliset hankkeet: 4 hanketta
- Alueiden väliset hankkeet: 1 hanke

Yllä mainittujen hankkeiden kokonaisrahoitus oli noin 1,9 miljoonaa euroa. Julkista rahoitusta hankkeille jaettiin yhteensä noin 1,4 miljoonaa euroa, josta EU:n osuus 45 %, valtion osuus 35 % ja kuntien osuus 20 %. Omarahoituksen osuudeksi hankkeissa jäi noin 0,5 miljoonaa euroa eli noin kolmannes. (Aisaparin Vuosiraportti 2013). Nopeakin vilkaisu Aisapari ry:n hankekarttoihin osoittaa, että syntymäkotikuntani Evijärvi ei esiinny liiemmin kyseisillä hankekartoilla, eikä liioin kotikyläni Särkikylä (Aisaparin alueen yhteisöhankeet 2015, Aisaparin alueen yrityshankkeet 2015). Tästä syystä opinnäytetyöni keskittyy juuri näihin alueisiin.

Opinnäytetyöni liittyy Aisapari ry:n toiminnan puitteissa tapahtuvaan kylien aktivointityöhön. Opinnäytetyöni ohjaaja on yhdistyksen tiedottaja Päivi Kultalahti. Aisapari on ollut mukana laatimassa Etelä-Pohjanmaan paikallisyhteisöjen kehittämisstrategiaa, Paree Kylä, vuosille 2014-2020. Avaintoiminta strategiasa nähdään neljä kohtaa: kylätoiminnan uudistaminen, lähidemokratian kehittäminen, kylätoiminnan ja palvelutuotannon yhteistyön kehittäminen sekä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä ja turvallinen kylä. Kylätoiminnan uudistamisessa nähdään kylä sosiaalisen pääoman lähteenä. Kylätoimintaa halutaan brändätä ja tehdä kiinnostavammaksi, siten että mukaan saadaan uusia toimijoita. Vanhoja aktiiveja halutaan kouluttaa ja yhteisöt halutaan aktiivisiksi toimijoiksi myös nettiin.

3 ETELÄ-POHJANMAA - EVIJÄRVI - SÄRKIKYLÄ

Yleisimmin Etelä-Pohjanmaa tunnetaan tasaisesta maastostaan latomerineen, leveästä pohjalaismurteesta ja Härmän häijyjen historiasta. Nämä tuntomerkit ovatkin tunnusomaisia lähes kaikissa Etelä-Pohjanmaan kunnissa vähiten kuitenkin ns. Järvisseudulla, johon luetaan kuuluvaksi tällä hetkellä olemassa olevista paikkakunnista

Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi, Soini ja Vimpeli (Järvisseudun tähtikyläkartta). Järviseu tu on maisemaltaan kumpuilevaa monine järvineen. Alueen murre ei ole tunnusomaista pohjalaismurretta, vaan alue muodostaa oman murrealueensa, jota kutsutaan savolaiskiilaksi. Savolaisvaikutus näkyy myös kansan luonteessa. (Tuomaala 1962). Järviseu tulaisen suuhun eivät sopisi Etelä-Pohjanmaan eteläisempien osien asukkaiden sanat:” Mää oon meiltä ja muut on meirän krannista.” Järviseu tulaisten luonne on mielestäni enemmän vaatimattomuutta arvostavaa.

Etelä-Pohjanmaalla on vahva oma kulttuuri-identiteetti, joka maakunnan kulttuuris tra tegian 2015-2020 mukaan pitää sisällään seuraavanlaiset asiat: ittellisyys, positiivi nen kateus ja kilpailuhenkisyys, perinteen kunnioittaminen, ylpeys maakunnasta ja kotiseudusta sekä yhteisöllisyys ja kökkähenki (eli talkoohenki). Megatrendeinä kult tuuristrategiassa nähdään digitaalisuus, väestörakenteen muutos, ekologisuus, de sign, lifestyle ja paikallisuus. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2015.)

Etelä-Pohjanmaalle onkin tyypillistä voimakas talkoohenki. Tästä on näyttöjä histori asta aina tähän päivään saakka. Esimerkkinä mainittakoon Koto eteläpohjalaiseen kulttuurimaisemaan –hanke Seinäjoen Kitinojan kylässä. Kehittämisyhdistys ry Liive rin myötävaikutuksella siellä toteutetaan perinnerakentamisen keinoin uutta kyläyh teisöä pohjalaistaloineen (Puuinfo Oy 2015). Hankkeen toteutumisen kannalta on talkootyöllä merkittävä osuus (Halli 2012).

Etelä-Pohjanmaan matkailun tunnetuimmat vetonaulat ovat Ähtärin eläinpuisto, Po werPark huvipuisto Härmässä Kauhavalla ja Tuurin kyläkauppa Töysässä Alavudella. Kesätapahtumista suurimmat ja tunnetuimmat ovat Seinäjoella järjestettävä Provins sirock ja Tangomarkkinat. (Kortesluoma 2013, 14.) Lähes joka paikkakunnalla on vähintään omat kesämarkkinansa, joita ei juuri toisistaan erota.

Suomessa matkailutulojen osuus bruttokansantuotteesta on jo suurempi kuin maa- ja metsätalouden tai elintarviketeollisuuden osuus (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015). Etelä-Pohjanmaalla matkailutulo on suurempi kuin esimerkiksi puutalo- tai huoneka luvalmistuksen tulo. Tulevaisuuden trendeinä matkailualalla nähdään hyvinvointi- ja terveysturmatkailun lisääntyminen väestön ikääntymisen ja toisaalta työn stressaavuuden kautta. Globalisoitumisen rinnalle nousee paluu juurille –kulttuurin arvostus. Li-

säksi halutaan aitoja luontoelämyksiä ja turvallisesti koettua vaaraa. (Korttesluoma 2013, 3.)

Etelä-Pohjanmaan maaseudun kehittämisstrategian neljä painopistealuetta ovat ruokaprovinssin kehittäminen, metsävarojen monipuolinen hyödyntäminen, yrittäjyyden edistäminen ja alueellisen vetovoiman kasvattaminen. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2012.)

3.1 Evijärvi

Evijärvi on Etelä-Pohjanmaan pohjoisin kunta. Kunnan asukaslukumäärä oli 31.12.2013 2 685 henkeä (Tilastokeskus 2015). Kunta on sinnitellyt vielä näihin päiviin saakka omana kuntanaan. Neuvotteluita kuntaliitoksista on kuitenkin käyty ja käydään edelleen suuntaan jos toiseen. Kunnanvaltuuston kahdestakymmenestä yhdestä jäsenestä viisitoista edustaa Keskustapuoluetta (Suomen Keskusta r.p. 2015). Evijärvellä toimii noin 250 yritystä. Työvoima jakautuu eri alojen kesken seuraavasti: maa- ja metsätalous 37,2 %, jalostus 18,2 %, palveluala 41,9 % ja muut 2,7 %. (Evijärvi. 2015a.) Maa- ja metsätalousministeriön vuonna 2006 teettämässä tutkimuksessa Evijärvi on luokiteltu ns. ydinmaaseutualueeksi (Malinen, Kytölä, Keränen & Keränen 2006). Ydinmaaseutu on vahvaa alkutuotannon aluetta tai toiminnoiltaan monipuolista suhteellisen tiiviisti asuttua maaseutua, joka on suhteellisen etäällä keskuksesta ja rajautuu kaupungin läheisen maaseudun ulkopuolelle (Ponnikas ym. 2014, 12-14).

Evijärveläiset ovat jo aikain saatossa kokeneet itsensä väliinputoajiksi syystä, että kunta sijaitsee maakuntien rajalla. Myös Aisapari ry:ssä on pantu merkille alueen sijainnista johtuvat seuraukset kehittämistyössä. Aisaparin strategiassa 2014-2020 Merkki päällä! todetaan asiasta seuraavasti:

Järviseudun alueen kehittämiseen vaikuttaa huomattavasti sen sijoittuminen maakunnan reunalle. Maakunnallisten hankkeiden vaikutukset eivät alueen toimijoiden mukaan ulotu alueelle ja tarve seudullisiin kehittämistoimiin on huomattava.

Evijärvi koostuu seitsemästä eri kylästä, jotka ovat Kirkonkylä, Kivijärvenkylä, Kerttuankylä/Lahdenkylä, Haapajärvenkylä, Inankylä, Jokikylä ja Särkikylä. Alakoulu toimii Kirkonkylässä, Lahdenkylässä ja Särkikylässä, yläkoulu ja lukio Kirkonkylässä. (Evijärvi 2015b.) Päivittäistavarakauppa-asioilla voi käydä ainoastaan Kirkonkylässä. Viimeinen kyläkauppa lopetti toimintansa Vasikka-aholla Kerttuankylässä noin vuosi sitten.

Kesäisin aina heinäkuun ensimmäisenä lauantaina Evijärven Yrittäjät järjestävät perinteiset markkinat. Näin on tehty viimeiset 30 vuotta. Markkinoilla on viime vuosina ollut noin 70 myyjää, mutta kukaan ei ole tutkinut paljonko markkinoilla vierailee kävijöitä. Markkinailtana Ravintola TuuHetissa on markkinatanssit. Markkinoilla on eri vuosina eri teemoja kuten harrastusseurat, urheiluseurat jne. (Takamaa 2014.)

Aisapari ry:n kuntajäsenenä Evijärvi osallistuu osaltaan Aisapari ry:n toiminnan rahoittamiseen. Evijärven kuntarahoitussuosus on 5€/asukas/vuosi. Vuonna 2014 kuntarahoitussuosus oli yhteensä 13 425 euroa. Kyseinen summa jakautuu yritys- ja yhteisöhankeiden kesken. Kävin läpi Evijärven kunnan nettisivustolla nähtävillä olevat pöytäkirjat vuodelta 2014. Ainut asukaslähtöiseen kylätoimintaan liittyvä rahallinen panostus löytyy sivistyslautakunnan pöytäkirjasta 2.9.2014, jossa Jokikylän kylätaloyhdistykselle on myönnetty 100 euron suuruinen avustus Lasten maatalousnäyttelyn tukemiseen. (Evijärvi 2015c.)

3.2 Särkikylä

Särkikylä on ns. sadan savun kylä. Kylän asukasluku oli vuoden 2013 lopussa 222 henkeä (Tilastokeskus 2015). Ala-aste on toiminut jo jonkin aikaa lopetusuhan alla. Kylässä ei ole enää kauppaa eikä postiasemaa, mutta oma kylätalo on. Kylässä toimii 22 eri alan yritystä (Särkikylä 2015). Lypsykarjaa pidetään kolmessa maatalossa, lihakarjaa kahdessa ja maanviljelystä harjoitetaan edellä mainittujen tilojen lisäksi noin kymmenessä taloudessa. (Mäkelä 2015.) Kylä on kokenut melkoisen rakennemuutoksen viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana. Kylälle on laadittu kehittämissuunnitelma vuonna 1998. Tuolloin kylän väkiluku oli 350 henkeä.

Aisaparin rahoittamia hankkeita on Särkikylässä ollut vuosien varrella kaksi. Esittelen hankkeet sekä niiden rahoituksen tässä yhteydessä, jotta lukija pääsee halutessaan vertaamaan niitä myöhemmin esille otettaviin naapurikylän, Lappajärven Itäkylän, hankkeisiin.

Särkikylän kylätalon laajennus, ilmastoinnin ja lämmitysjärjestelmän uusiminen/Särkikylän Manttaalitoimikunta

Julkinen rahoitus		10.620,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
talkootyö	4.425,00	
Manttaalitoimikunta	<u>2.655,00</u>	<u>7.080,00</u>
Kokonaiskustannukset		17.700,00

Väliaikaisrahoitus on hoidettu Manttaalitoimikunnan varoilla, joita kertyy metsän myynnistä ja vesijättömaan myynnistä. Manttaalitoimikunta koostuu kylän maanomistajista, joilla on osuuksia yhteisiin alueisiin. (Eteläpohjalainen kyläohjelma 2000-2006, 38; Mäkelä 2014.)

Särkikylän kylätalon kunnostus ja kone- ja kalustohankintoja/Särkikylä Manttaalitoimikunta

Julkinen rahoitus		3.150,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
Särkikylän manttaalikunta		<u>1.350,00</u>
Kokonaiskustannukset		4.500,00

Väliaikaisrahoitus on hoidettu Manttaalitoimikunnan varoilla. (Aisapari Hankeraportti 2012, 16; Mäkelä 2014.)

Aiempia suuria yhteisiä hankkeita on ollut edellä mainitussa kylän kehittämissuunnitelmassakin mainittu kylätalohanke, joka toteutettiin vuosina 1998-1999. Kyläkirjahanke toteutettiin 1990-luvun loppupuolella. Kirja ilmestyi vuonna 2001 nimellä Särkikylä Sadan savun kylä. Samoihin aikoihin tuli ajankohtaiseksi kylän koulun remonti.

Remonttia edeltävät purkutyöt hoidettiin talkootyönä kyläläisten voimin. (Mäkelä 2015.) Kylän kehittämissuunnitelmassa mainittu valaistun ladun parannustyöhanke toteutettiin omin voimin talkootyönä, mutta metsäkämppien kunnostushankkeet ovat jääneet toteutumatta (Särkikylän kyläseura 1998).

Särkikylässä toimii Särkikylän kyläseura ry, Särkikylän Manttaalitoimikunta ry, Evijärven kalastusseura ry:n Särkikylän osasto ja metsästysseura. Kylätalon ylläpidosta aiheutuneet kulut katetaan talon vuokratuotoista kertyneiden varojen ylimenevältä osalta Manttaalikunnan toimesta. Kyläseura on käytännössä varaton. Sillä on velkaa viljankuivaamon rakentamisesta. Velkaa hoidetaan kuivaamon käytöstä kertyvillä varoilla. Kylätalolla kokoontuu nykyisin 4 H-kerho, naisten liikuntapiiri ja eläkeläisten Aijjoos-ryhmä. Lisäksi kylätaloa käytetään koulun sisäliikuntatilana sekä koulun juhlasalina. Kylä on jossain määrin aktiivinen ja siellä on hyvät tilat kokoontumiselle sekä kylätalolla, että ala-asteen koululla. Kuitenkaan Aisaparin luomaan tähtikyläverkostoon Särkikylä ei jostain syystä ole tullut liittyneeksi. (Mäkelä 2015.)

Manttaalitoimikunnan puheenjohtaja Simo Mäkelän mukaan uusien hankkeiden eteenpäinviemiseksi kaivattaisiin uusia aktiivisia toimijoita. Mäkelä on ollut mukana luotsaamassa työväentalon remonttia kylätaloksi 1990-luvun lopussa ja yllä mainittuja kahta hanketta Aisaparin kanssa. Hanketoimintaan kaivattaisiin uusia tekijöitä, hän kiteyttää.

Mitä tulee Evijärven sijaintiin maakuntien rajalla, on sillä ollut ihan konkreettisia vaikutuksia mm. maataloustuista puhuttaessa. Esimerkiksi Särkikylässä on tiloja, joiden maat sijaitsevat eri maakunnissa ja tukialue on vaihtunut keskellä peltoaukeaa. Kulttuurillisesti suuri vaikutus on ollut sijainnilla ruotsinkielisen Pohjanmaan ja suomenkielisen Pohjanmaan välissä. Kaupunkireissut on perinteisesti tehty ruotsinkieliselle alueelle. (Surma-aho & Muuraiskangas 1970.) Tästä huolimatta raja ruotsinkielisen alueen puolella on ollut ikään kuin paksummalla viivalla vedetty näkymättömän kieli-muurin vuoksi.

Vaikutteita on aikoineen lähdetty hakemaan myös maan rajojen ulkopuolelta, USA:sta ja Kanadasta, 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla ja jälkimmäisellä puoliskolla Ruotsista. Amerikan mantereelta palattiin usein kotikonnuille. Tienestirahoilla

ostettiin maata ja alettiin viljelyhommiin. Särkikylään ”amerikanmatkaajat” toivat tullessaan työväenaatteen uusimpia tuulia. (Norrena 1993 s 170.) Kylään rakennettiin ennen kansalaissotaa ensimmäinen työväentalo, joka sodan jälkeen erinäisten vaiheiden kautta menetettiin. Työväen aatteesta pidettiin kuitenkin edelleen kiinni siinä määrin, että uusi työväentalo rakennettiin 1937. (Norrena 2001, 256.) Särkikylän nuorisoseura perustettiin 1922 ja samana vuonna otettiin käyttöön ensimmäinen Särkikylän nuorisoseurantalo (Kontiainen & Ylitalo 2001, 265.) Kylän väki jakautui siis kahteen leiriin. Kauppojakin oli molemmille ”leireille” omansa, Osuusliike Laaja ja Järviskunnan Osuuskauppa (Kirsilä 2001, 154). Työväen talolla järjestettiin Vappujuhlat, jonne tuli väkeä ympäri maakuntaa ja vastavuoroisesti nuorisoseuran talolla järjestettiin kesäisin kruunuhäitä, joihin niin ikään tultiin ympäri maakuntaa (Norrena 2001, 256),(Kontiainen & Ylitalo 2001, 265). Mielenkiintoiseksi nämä historialliset käännteet nousevat siksi, että kylän kaksijakoisuus puhuttaa yhä, vaikka ajat ovat muuttuneet. Työväentalo kunnostettiin kylätaloksi yhteisvoimin ja vanha Nuorisoseurantalo toimi viljankuivaamona kunnes oli rakennettava uusi ja ajanmukaisempi kuivaamo (Mäkelä 2015). Ehkäpä kahtiajaosta puhutaan, koska ollaan tyytyväisiä siitä, että sen aika alkaa olla ohi tai sen vaikutus on ollut niin merkittävä, ettei sitä olla vielä valmiita ihan kokonaan unohtamaankaan.

Ruotsistakin muutettiin jonkin verran takaisinpäin, mutta Ruotsista palaavat eivät asettuneet enää Särkikylään vaan muualle lähikuntiin ja kaupunkeihin. Maaltapako nähdään tänä päivänä itseään sukupolvesta toiseen toistavana ilmiönä, jolle ei oikeastaan mahda mitään.

4 VUODEN 2014 ETELÄPOHJALAINEN KYLÄ

Evijärven Särkikylän naapurikylä Lappajärven Itäkylä valittiin vuoden 2014 eteläpohjalaiseksi kyläksi (Eteläpohjalaiset kylät ry 2015). Itäkylässä asui vuoden 2013 lopussa 628 henkeä (Tilastokeskus 2015).

Tutkittuani Tilastokeskuksen postinumeroalueittaisia avoimia tilastoja Särkikylän ja Itäkylän osalta poimin muutamia havaintoja liittyen talouksien kokoon ja elämänvai-

heeseen vuonna 2013. Särkikylän talouksista lapsitalouksia oli 34, % ja Itäkylässä 18,9 %, eläkeläistalouksia Särkikylässä oli 34,5 % ja Itäkylässä vastaava luku oli 48,6 %. Aukkaiden keski-ikä särkisillä oli 41 vuotta ja itäkyläläisillä 46 vuotta. Aikuisten osuus Särkikylän asukkaista vuonna 2012 oli 75,2 % ja Itäkylän 85 %. Ikäjakaumalla saattaa olla vaikutusta puhuttaessa kyläläisten aktiivisuudesta yhteisten asioiden hoitoon. Lapsiperheissä usein toiminta kanavoituu muulla tavoin esimerkiksi vanhempainyhdistysten kautta. Koulutusaste näyttäisi Itäkylässä olleen vuonna 2012 kaikissa luetelluissa kategorioissa noin 3-4 % yksikköä korkeampi kuin Särkikylässä. Työpaikkojen jakauma toimialoittain Särkikylässä oli kapea-alaisempi, jakautuen ainoastaan neljään eri kategoriaan, kun Itäkylässä kategorioita oli kymmenen. Kategoriassa Maatalous, metsätalous ja kalatalous oli Särkikylässä 45,9 % työllisistä ja vastaavasti Itäkylässä 62,1 % työllisistä. Siitä onko tällaisilla seikoilla vaikutusta kyläläisten yhteisölliseen toimintaan, ei voi tässä yhteydessä päätellä mitään, mutta koska erot ovat kuitenkin aika huomattavia, niillä on varmasti vaikutusta ihmisten vapaa-ajan käyttöön ja aktiivisuuteen yleisesti. (Liite 1.)

Esittelen seuraavaksi Aisapari ry:n yhteisöhankeet rahoituksineen Lappajärven Itäkylässä. Aktiivisen kylätoiminnan rahallista arvoa on lähes mahdotonta lähteä arvioimaan, koska toiminnan vaikutukset näkyvät sekä kyseessä olevan kylän elämässä että koko kunnan alueella. Rahoituksista selviää ainoastaan julkinen rahoitus sekä talkootyön ja muun oman rahoituksen osuus toteutuneissa hankkeissa.

Itäkylän tonttipörssi/Itäkylän maa- ja kotitalousseura ry

Julkinen rahoitus		16.000,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
talkootyö	3.000,00	
kyläyhdistys	<u>1.000,00</u>	<u>4.000,00</u>
Kokonaiskustannukset		20.000,00

Tarvittu väliaikaisrahoitus on saatu hakemalla ennakkoa Aisapari ry:ltä. (Aisapari Hankerekisteri 2014; Kujala 2014a.)

Kuntosalihanke/Itäkylän maa- ja kotitalousseura ry

Julkinen rahoitus		97.500,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
talkootyö	39.375,00	
kyläyhdistys (pääosin*)	<u>13.125,00</u>	<u>52.500,00</u>
Kokonaiskustannukset		150.000,00

*) osa katetaan mainostuloilla

Osan väliaikaisrahoituksesta on myöntänyt yksityishenkilö ja osan Lappajärven kunta. (Aisapari Hankeristeri 2014; Takala 2014.)

Lavia – Lappajärven ympäristön kylien tietoliikenneyhteyksien esiselvityshanke/Verko-osk

Julkinen rahoitus		15.600,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
talkootyö	850,00	
Isojakokunta*	<u>3.050,00</u>	<u>3.900,00</u>
Kokonaiskustannukset		19.500,00

*) Lappajärven Isojakokunta, jonka tulot muodostuvat pääasiassa vesijättömaan myynnistä.

Väliaikaisrahoitusta ei tarvittu, koska asiat etenivät tarpeeksi nopeasti. (Aisapari Hankerekisteri 2014; Takala 2014.)

Nuorisoseurantalons peruskorjaus/Itäkylän nuorisoseura ry

Julkinen rahoitus		32.400,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
talkootyö 1996 h*		
muu	yht.	<u>21.600,00</u>
Kokonaiskustannukset		54.000,00

*) Talkootyöhön sisältyy Alliancen kansainvälisen vapaaehtoistyöjärjestön 7 hengen leirityhmän työpanos. (Aisapari Hankerekisteri 2014; Murtoniemi-Rintakangas 2014.)

Turvallinen koulutie/Kevyen liikenteen suunnitteluhanke/Itäkylän maa- ja kotitalousseura ry

Julkinen rahoitus		34.400,00
Yksityinen rahoitus/Omarahoitus		
Lappajärven Isojakokunta		
Lappajärven Paikallisosuuspankki		
Lappajärven S-market		
ML-Kujala Oy		
Höltin Minkki Oy		
VM-Carpet Oy	yht.	<u>8.600,00</u>
Kokonaiskustannukset		43.000,00

Väliaikaisrahoitus tuli Lappajärven kunnalta. (Aisapari Hankerekisteri 2014; Takala 2014.)

Viemärointihanke/Itäkylän maa- ja kotitalousseura ry

Julkinen rahoitus		45.091,00
Omarahoitus		
Isojakokunta		<u>11.273,00</u>
Kokonaisrahoitus		56.364,00

Väliaikaisrahoitukseen otettiin laina, jonka takasivat 4 yksityishenkilöä. Lappajärven kunta vastusti hanketta. Hanketta käsiteltiin Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa asti, jotta saatiin periaatepäätös. (Aisapari Hankerekisteri 2014; Takala 2014.)

Itäkylän hankkeita vetävä Esa Takala sanoo, että hullunrohkeus on ehkä tärkein tekijä syrjäkyläkehittämistyössä. Kyläyhdistystoiminta on paljolti henkilösidonnaista toimintaa ja hankkeiden toteutuminen riippuu aktiivisten toimijoiden kyvykkyydestä ja

sinnikkydestä. Esimerkiksi kunnan tuen puuttuminen viemäröintihankkeelta ei ollut sen toteutumisen este, vaan paikalliset aktiivit takasivat väliaikaisrahoitukseen tarvittua pankkilainan itse henkilökohtaisilla vakuuksillaan. Kuntosalihankkeen vaatima väliaikaisrahoitus löytyi osin yksityishenkilöiltä osin kunnalta.

Merkillepantava seikka omarahoituksissa oli Lappajärven Isojakokunnan aktiivinen rooli. Esa Takalan mukaan jakokunta saa tuloja muun muassa vesijättömaiden myynnistä. Väliaikaisrahoituksia Isojakokunta ei kuitenkaan ole ottanut kontolleen kuten Särkikylän Manttaalitoimikunta. Yleisesti ottaen julkisen ja yksityisen rahoitukseen väliin asettuvalla rahoitusmuodolle olisi käyttöä kyläyhdistysten hankkeissa, toteaa Takala.

Esa Takala painottaa hyvän yhteistyön merkitystä. Itäkylän maa- ja kotitalousseurassa on hyvä tiimi. Seuran puheenjohtajan panos on keskeisessä roolissa. Sen lisäksi yhteistyön hankkeiden osalta on pelattava joka suuntaan: kuntaan, ELY-keskukseen, Aisapariin, maanomistajiin ja kylän asukkaisiin. Mäkelän tavoin Takala kaipaa uusia toimijoita mukaan kehittämistyöhön. Olisi jo mukava päästä vain nauttimaan kehittämishankkeiden tuloksista, hän sanoo, mutta samalla vihjailee jo tulevista suunnitelmista, joista ei kuitenkaan halua puhua sen enempää.

Itäkylän nuorisoseuran perusparannushankkeessa oli talkootyössä mukana Alliansin kansainvälistä leirinuoisoa (Murtoniemi-Rantakangas 2014). Tämän tapaisen toiminnan lisääminen lisää varmasti myös paikallisen nuorison halua osallistua talkootyöhön. Vastikkeeton talkootyö luetaan aina osaksi hankkeen omarahoitusosuutta (Takala 2014).

Itäkylän maa- ja kotitalousseuran tiedottaja Sari Kujala on ollut vetäjänä Itäkylän tonttipörssihankkeessa. Hän iloitsee erityisesti Lappajärven kunnan sittemmin ottamasta aktiivisesta roolista hankkeiden väliaikaisrahoittajana. (Kujala 2014a). Kunta kuitenkin itse valitsee, mitä katsoo aiheelliseksi rahoittaa (Takala 2014).

Kun Itäkylä valittiin vuoden eteläpohjalaiseksi kyläksi, tiedustelin vielä Sari Kujalalta, miten Itäkylässä on onnistuttu aktivoimaan asukkaita. Hänen mukaansa yleiset tervetulotoivotukset eivät tehoa, vaan täytyy kysyä henkilökohtaisesti ihmisiä mukaan toi-

mintaan. Oman roolinsa hän näkee tiedottajan ja ”kanssakulkijan” roolina. Aktiivisten toimijoiden joukko on iskuryhmä tai nopean toiminnan joukko, johon kuuluu 20 henkilöä. Kasvu tähtikyläksi on tapahtunut lukuisten onnistuneiden hankkeiden kautta, joista osa on ollut isojakin hankkeita kuten viemäröintihanke ja valokuituhanke. Osallistamisprosesseissa ihmisiä yhdistää saman henkisyys, halu tarttua uusiin ideoihin ja se että yhdessä on hauskaa. Tulevaisuuden haasteena hän näkee kyvyn uudistua. Myös Itäkylässä on lähdetty hakemaan synergiaetua kahden eri tapahtuman välillä paikkakunnalla. Itäkylässä järjestetään vuosittain Itäkyläviikko, joka huipentuu Lappajärven markkinoihin. (Kujala 2014b.)

Ei liene sattumaa, että Oulun Yliopistossa on tehty gradu liittyen Lappajärven Itäkylän aktiiviseen kylätoimintaan. Sen on tehnyt Veera Juntunen ja se on nimeltään: Kylä kunnassa, Aktiivinen kyläyhdistys ja kyläläiset kunnan kehittäjinä Lappajärven Itäkylässä. Gradua lukiessa nousee esille kunnan ja kylän välisessä yhteistyössä ilmenevät ongelmat. Itäkyläläiset ovat melko pitkälle sitä mieltä, että kunnan viranhaltijat ja päättäjät eivät ole kiinnostuneita Itäkylän kehittämistyöstä. (Juntunen 2014, 57.) Osa ongelmista juontaa pitkän ajan takaa. Jo 1940-luvulla on kiistelty siitä, mihin kuntaan Itäkylän tulisi kuulua. Tänä päivänä ajankohtainen kuntaliitoskeskustelu nostaa pintaan vanhatkin asiat. (Juntunen 2014, 60.)

5 VIERAILUJA ERI KYLÄTAPAHTUMIIN

Tein vierailukäyntejä sekä ennen Käydään kylässä! –tapahtumaa että sen jälkeen. Ensimmäiseksi käyntikohteeksi valitsin Ritvalan Helkajuhlan, koska se on vanhin kyläjuhla Suomessa. Toiseksi kohteeksi valitsin Kauhavan Puukkofestivaalin, koska siinä yhdistyy perinnejuhla ja markkinatapahtuma, mutta ne ovat kiinteämmin yhteen sidotut kuin Käydään kylässä! –tapahtumassa. Kolmanneksi halusin päästä kokemaan oman ”asuinkyläni” asukastoimintaa ja se toteutui osallistumalla Miten Saviosta tuli Savio? –kyläiltaan. Käydään kylässä! –tapahtuman jälkeen päätin vieraila vielä ruotsinkielisen alueen kylätapahtumassa Snappertunassa nähdäkseni poikkeako se mitenkään oleellisesti suomalaisalueiden kyläjuhlilta. Käyntien tarkoitus oli havainnoida kävijän näkökulmasta erilaisia kylätapahtumia.

5.1 Ritvalan Helkajuhla

”Jo sitten maailmakin loppuu, kun Ritvalan Helka ja Huittulan vainio” sanoo sääksmäkeläinen sananparsi (Elias Lönnrot 1831). (Valkeapää & Antila 2004.)

Ritvalan Helkajuhlaa vietettiin perinteisin menoin 8.6.2014. Juhla on Suomen vanhin kyläjuhla eikä tarkkaa teoriaa juhlan synnystä ole voitu edes vahvistaa. Teorioita on kolme: 1) Juhla polveutuu jo pakanuuden ajoilta ollen peltojen ja vuodontulon siunausriitti. 2) Juhla on saanut alkunsa dominikaanimukkien vierailusta Sääksmäellä 1200-1300 luvuilla. 3) Juhlan juuret ovat Inkerinmaalla Virossa, josta Ritvalan miehet toivat mukanaan vaimoja ollessaan siellä katovuosia paossa 1600-luvulla. Oli miten oli, juhlaa on vietetty yhtäjaksoisesti viimeiset 110 vuotta nykyisessä muodossaan. Juhla on vahvasti paikallisväritteinen. Järjestävä organisaatio on 1920-luvun alusta lähtien ollut Ritvalan Nuorisoseura. Viime vuosikymmeninä ritvalalaiset ovat alkaneet saada tukea juhlan järjestämiseen myös kylän ulkopuolelta. (Valkeapää & Antila 2004.)

Juhla alkaa neitojen kulkueella, joka lähtee Ritvalan Raitinristiltä. Ritvala on ainoa kylä Suomessa, jossa tämänkaltainen kulkueperinne on säilynyt. (Valkeapää & Antila 2004.) Kulkueessa kuulostaisi ikään kuin olevan esilaulaja, joka laulaa kyseisenä vuonna vuorossa olevaa helkavirttä. Muu kulkue yhtyy kuorona kertosaakeeseen: ”Kauniissa joukoss”. Kulkue on kieltämättä vaikuttava näky. Kaikki kylän naimattomat neidot ovat mukana pienistä suurimpiin. Kaikilla on kansallispuvut yllään pääsääntöisesti joko Sääksmäen arkipuku tai juhlapuku. Sääksmäen juhlapuku on ehkä kaikkein tunnistettavin suomalaisista kansallispuvuista, kiitos Pauligin Paula-tytön. Kulkueeseen yhtyy matkan varrella muu juhlayleisö. Kertosaakeeseen yhtyy vierailijakin ikään kuin tahtomattaan.

Itse juhlatilaisuus on nuorisoseuran juhlakentällä. Ohjelma noudattelee tavanomaista kyläjuhlaa juhlapuheineen, kansantansseineen ja lauluesityksineen. Tilaisuus on viehättävä suomalaisessa maalaismaisemassa peltojen keskellä auringon paistaessa. Kaikki sujuu kuin rasvattu. Kaikesta huomaa, että kokemusta löytyy. Mietin mikä te-

kee juuri tästä juhlasta niin hyvin aikaa kestävän? Oman kylän nuoria on kulkueessa ja tanssiesityksissä tai jos he eivät ole mukana esiintymässä niin he ovat paikalla muuten vaan kansallispuvut päällä, myös pojat. Aikuiset ovat enemmistönä, mutta kuitenkin nuoremman väen mukana olo on silmiin pistävän runsasta.

Juttelin pitkään Helkajuhlasta ja sen merkityksestä Raili Pihalehdon kanssa, joka on kotoisin Ritvalasta ja jokavuotinen vierailija Helkajuhlassa. Tänne tullaan tapaamaan tuttuja, tästä alkaa kesä ja johan se maailmakin loppuisi, ellei tänne tultaisi, hän nauhahtaa. Jutustelun syvetessä löydän yhteisiä piirteitä Ritvalan ja Särkikylän välillä. Raili kertoo, että kun hän oli lapsi, heidän työläisperheessään Helkajuhlaan osallistumiseen suhtauduttiin varauksellisesti. Tämä lienee johtunut joidenkin menneinä vuosikymmeninä Helkajuhlilla pidettyjen juhlapuheiden sävystä, joissa Helkajuhlan oli annettu ymmärtää kuuluvan vain tietyille yhteiskuntaluokille. Kahteen leiriin jakautumista on siis ollut Ritvalassakin. Pihalehto on löytänyt Helkajuhlan merkityksen vasta aikuisiällään. (Pihalehto 2014.)

5.2 Kauhavan Puukkofestivaalit

Kauhavan Puukkofestivaalit järjestettiin 16. kerran 13.6-14.6.2014. Samanaikaisesti ovat Kauhavan yrittäjien järjestyksessään 40. kesämarkkinat. Puukkofestivaalien järjestäjä on Puukkofestivaalit ry. Täällä on yhdistetty kulttuuri- ja markkinatapahtuma samaan viikonloppuun. Kaikkea on: puukonheittokisa, puukonvalmistuskilpailu, piian- ja trengintaitokisa, Kauhavan Ruma Vallesmannin valinta, Puukkoblues, Puukkobulevardilla musiikkia, markkinatori, tivoli jne. Tapahtumia on ympäri keskustaa: nuori-roseuralla, työväentalolla, puukkomuseossa, taidetalossa, kirkossa, kinossa, puukko- tehtaalla jne. (Kauhavan Puukkofestivaalit 2015.)

Kävin sisareni kanssa perjantaina 13.6. aamutuimaan Kangasaitan käsityötorilla. Juhlatunnelmaa alkoi jo olla. En ehtinyt paneutua tapahtumaan sen enempää, minulla oli kiire oman kylätapahtuman suunnittelukokoukseen. Pikaisesti pyörähdin puukotehtaan näyttelyssä. Siskoni on asunut Kauhavalla jo 35 vuotta, mutta oli nyt ensimmäistä kertaa käymässä Puukkofestivaaleilla. On ollut muuta tekemistä eikä oi-

kein ole ollut kiinnostustakaan, hän perusteli. Hän kertoi, että tapahtuma vetää paljon vierailijoita myös muualta Suomesta.

Mietin omaa kyläjuhlaprojektiani, jossa myös yhdistetään aikataulullisesti markkina-tapahtuma ja kulttuuritapahtuma. Mitenhän onnistumme? Kauhavan Puukkofestivaalista jäi sekava tunne.

3.3 Miten Saviosta tuli Savio?

Olen asunut Keravan Saviolla 25 vuotta. Molemmat lapseni ovat paljasjalkaisia keravalaisia. Minulla ei ole juuri minkäänlaisia tunnesiteitä asuinpaikkaani kohtaan. Kun lähdin Pohjanmaalta ”maailmalle” olen asunut Helsingissä, Vantaalla, Espoossa, uudelleen Helsingissä, Voronezhissä Venäjällä silloisessa Neuvostoliitossa, taas Helsingissä ja lopulta päätynyt Keravalle. Periaatteessa voisin palata asumaan mihin tahansa entiseen kotipaikkaani, joista yksikään ei ole mielestäni toistaan parempi tai huonompi. En ole koskaan hakeutunut mihinkään kaupunginosayhdistykseen, kyläseuraan, ystävyysseuraan tai muuhun sellaiseen.

Kun perustin facebook-ryhmän Särkiset, liityin saman tien myös nykyisen asuinpaikkakuntani Savion kyläyhdistys ry:n facebook-ryhmään. Ryhmä on perustettu 16.3.2013 ja siellä on tällä hetkellä 151 jäsentä. (Särkiset facebook-ryhmässä on tällä hetkellä 157 jäsentä.) Päätin osallistua kyläyhdistyksen järjestämään tilaisuuteen: Miten Saviosta tuli Savio? Tilaisuutta luonnehdittiin näin facebookissa: ”Muistelutilaisuus keskiviikkona 21. p:nä toukokuuta klo 18 Savion seurakuntatalon takkahuoneessa klo 18. Muisteluihin johdattelee Museo-Matti Nieminen. Tervetuloa muistelemaan! Järj. Savion kyläyhdistys ry”.

Paikalle tuli toistakymmentä pääosin eläkeikäistä henkilöä. Museo-Matti piti kalvosulkeiset perinteiseen tyyliin, mutta asia oli mielenkiintoista kuultavaa. Hän valotti alueen historiaa ja nimistöä asiantuntemuksella. Ällistyin kuinka kaupunginosa tuli minulle tutummaksi ja hiukan tärkeämmäksi, kun sain tietää jotain sen menneisyydestä.

5.4 Malmbäckan Miilunpolttajan viikonloppu

Snappertunassa läntisellä Uudellamaalla järjestettiin 6.-9.9.2014 Malmbäckan Miilunpolttajan viikonloppu. Tapahtuma on järjestyksessään kolmas. Tapahtuma sai alkusysäyksen, kun Kita ja Tom Österlund ostivat lisämaata kotitilansa läheisyydestä. He kiinnostuivat alueella aikoinaan harjoitetusta miilunpoltosta, koska heidän hankimaltaan maa-alueelta löytyi vanhoja miilunpolttohautoja. Österlundit saivat maa-alueen hankkimisen myötä kipinän vanhan miilunpolttoelinkeinoon ympärille rakentavasta maatilamatkailuhankkeesta. Matkailukauden huipentumaksi kehitettiin miilunpolttotapahtuma. Vaikka idea kyläjuhlasta liittyi kiinteästi yhden perheen elinkeinoon, on koko kylä ollut innostuneesti mukana rakentamassa tätä tapahtumaa sen alkuvaiheista saakka. (Österlund 2014.)

Vierailimme tapahtumassa 6.9.2014. Bussi toi väkeä Tammisaaresta. Seurasimme miilun sytyttämistä. Selostus tapahtui ruotsiksi ja suomeksi. Miilun rakentamiseen oli osallistunut 15 hengen talkooporukka, joista osa oli metsäinsinööriopiskelijoita Novista Tammisaaresta. Yksi opiskelijoista sai käyttää puheenvuoron, koska haluttiin, että kaikki saisivat kuulla Ähtävän murretta. Paikalla oli kymmenisen käsityöläisten myyntipöytää. Kaikki myyjät olivat pukeutuneet 1800-luvun maalishenkiseen tyyliin kuten myös osa tapahtuman vierailijoista. Ruokatarjoilu noudatti samaa vanhan ajan linjaa. Tarjolla oli mm. sysipullaa (muurinpohjalla paistettua, pekonilla höystettyä pannukakkua). Lopulta miilu ”kastettiin” toisin sanoen sille annettiin nimi, naisen nimi.

Tom kertoi, että aktiivisesti tapahtuman järjestelyihin on osallistunut noin 20 hengen talkooporukka. Miilunpoltto-oppia on käyty hakemassa Ruotsista saakka. Ensimmäisen miilun rakentamista ja polttamista valvoi Ruotsista paikalle tilattu ”kolari”. Kysyessäni, oliko Suomesta jo kokonaan hävinnyt miilunpoltto-osaaminen, Tom naurahtaa ja sanoo, että kyllä Suomessakin vielä jossain päin osataan miilua polttaa, mutta heille opin hakeminen Ruotsista oli oikeastaan kielikysymys. Ymmärrän näkökohdan, koska esimerkiksi Tomin vaimo Kita ei puhu suomea, vaikka toki ymmärtää sitä. Olin tutustunut Kitaan jo aiemmin Sömmarön torilla, jossa hän oli myymässä oman miilun hiiltä. Juuri hän kutsui meidät mukaan tähän tapahtumaan. (Österlund 2014.)

Tapahtuma-alueelle on myös rakennettu näyttely, joka käsittelee miilunpolton vaiheita Suomessa ja etenkin tällä läntisen Uudenmaan ruukkialueella. Näyttelyä tutkiessa käy ilmi, että jo aikoinaan miilunpoltto-oppia on haettu Ruotsista, koska suomalaisen perinteen mukainen miilunpoltto puiden laakaladonnalla ei tuottanut tarpeeksi hyvälaatuisia hiiltä ruukkien tarpeisiin. Ruotsista saatu malli pystyladonnasta tuotti parempaa hiiltä.

Toivotan tapahtumalle ja Malmbäckan yrittäjäpariskunnalle valoisaa tulevaisuutta. Voisin mielelläni itsekin yöpyä miilunpolttajan majassa lampaantaljoilla maaten.

6 KÄYDÄÄN KYLÄSSÄ! -TAPAHTUMA

Käydä kylässä on synonyymi sanalle käydä vieraisilla. Vanhaan maaseutukulttuuriin ja kyläkulttuuriin liittyy tapa käydä kyläilemässä ilman, että siitä etukäteen erikseen sovittaisiin. Tästä vanhasta perinteestä puhutaan kaivaten yhä sitä aikaa, jolloin ihmiset olivat spontaanisti tekemisissä toistensa kanssa silloin kun siltä tuntui tai kun oli asiaa naapuriin. Toivon, että Käydään kylässä! –kylätapahtuma myös nimensä osalta kertoo omaa tarinaansa siitä yhteisöllisyyden tunteesta, mikä kylissä asumiseen on aina liittynyt.

Idea kesäjuhlan järjestämisestä Särkikylään syntyi alun perin omasta tarpeestani kokea uudelleen yhteenkuuluvaisuutta entisen kotikyläni nykyisten ja entisten asukkaiden kanssa. Jos itse saatoin tuntea voimakkaasti moisen tarpeen, niin varmaan moni muukin tuntee samalla tavoin, ajattelin. Aloin kysellä ja keskustella asiasta eri ihmisten kanssa, joilla oli juuret samalla suunnalla. Kaikki tuntuivat lämpenevän asialle alusta saakka muitta mutkitta.

6.1. Suunnittelu

Idean perusajatus oli, että Evijärven markkinoiden yhteyteen saataisiin sellaista sisältöä, joka toisi paikkakunnalle uutta väkeä, esittelisi kuntaa laajemmin ja kehittäisi

markkinatapahtumaa siten, että se erottautuisi muista Järvisseudun vastaavista markkinatapahtumista. Aivan ensimmäiseksi otin yhteyttä markkinaorganisaattoriin, Evijärven yrittäjien puheenjohtajaan, Jani Takamaahan ja tiedustelin hänen kantaansa asiaan. Hän innostui asiasta ja kertoi, että he hakevat jatkuvasti uusia ideoita markkinoiden sisällön monipuolistamiseksi.

8.4.2014 loin ryhmän Särkiset facebookiin, jonka määrittelin seuraavasti: Yhteisö kaikille niille, joiden juuret ovat Evijärven Särkikylässä tai joista muuten vaan on tullut särkisiä. Jo viikon päästä ryhmässä oli 108 jäsentä. Aloin viestittää suunnitelmasta järjestää kyläjuhlat kesällä 2014. Pyysin jäseniä kertomaan toiveitaan ja ideoitaan ja peräänkuulutin halukkaita työryhmän jäseniä. Kyläjuhlia koskevia ilmoituksia julkaistiin ennen juhlia kaikkiaan 24 kappaletta ja niitä kommentoitiin yhteensä 42 kertaa. Juhlien jälkeen ilmoituksia julkaistiin 7 kappaletta ja niitä kommentoitiin 9 kertaa. Työryhmään tuli jäseniä facebook-ryhmän kautta 5 ja 9 jäsentä tuli mukaan henkilökohtaisten kontaktien kautta. Facebook-ryhmän kautta saimme paitsi hyvän kanavan tiedottamiseen myös hyviä kommentteja ja ehdotuksia kyläjuhlien sisällön tuottamiseen. Lisäksi Facebookin kautta saimme toisen järjestysmiehen juhliin. Facebook-ryhmässä on tällä hetkellä jäseniä 157 ja sitä on alettu käyttää myös muuhun yhteydenpitoon. Ryhmään liittyy uusia jäseniä aina silloin tällöin. Facebookissa perustettuun tapahtumaan Käydään kylässä! lähetettiin kutsuja kaikkiaan 113 kappaletta. Tapahtumaan ilmoittautui facebookin kautta 17 henkilöä ja ehkä vastauksia tuli 9.

Työryhmään kuului edellä mainittujen 14 henkilön lisäksi Päivi Kultalahti Aisapari ry:stä. Työryhmä kokoontui Särkikylässä kaikkiaan kolme kertaa. Ryhmään tuli joka kerta aina joku uusi jäsen mukaan. Erityisen hyvä asia oli se, että ryhmän jäsenillä oli kokemusta ja kontakteja eri elämänaloilta ja he olivat eri ikäryhmistä. Mukana oli sekä kylän nykyisiä asukkaita että muualle muuttaneita. Tein muistion jokaisesta työryhmän tapaamisesta ja jakelin sen koko ryhmälle. Se helpotti asioiden hoitamista. Yhteyttä pidettiin sähköpostin välityksessä, mutta ennen joka kokoontumista tiedotettiin asiasta myös facebookissa.

Aisapari ry ei lähtenyt rahoittamaan tapahtumaa, koska heillä rahoituspäätökset toimintakaudelle oli jo tehty. Jos rahoitusta heidän kauttaan olisi ollut pakko tavoitella, olisi juhlia täytynyt siirtää seuraavalle toimintakaudelle. Näin ollen oli turvauduttava

muuhun rahoitukseen. Rahoituksen hankkiminen muodostuikin sangen kiinnostavaksi työvaiheeksi. Sain Aisaparilta ehdotukset, mistä rahoitusta todennäköisesti oli mahdollista saada. Nämä olivat: Lions Club Evijärvi, Evijärvi-Seura, Järviseutu-Seura ja Valio. Lions Clubilta tuli rahoituspyyntöni kielteinen vastaus, jonka mukaan tämän tyyppistä tapahtumaa Evijärvellä ei kaivata. Evijärvi-Seuralta tuli myös kielteinen rahoituspäätös. Se oli kohtelias vastaus, joka oli hyvin perusteltu. He katsoivat, että Evijärven markkinoiden aikaan ei voida järjestää tällaista tilaisuutta. Järviseutu-Seura ei vastannut rahoituspyyntöön laisinkaan eikä myöskään Valio.

Analysoimme vastauksia ja ihmettelimme, miksi nämä tahot, jotka yleensä tukevat kulttuurihankkeita kokivat tapahtuman kytkemisen markkinoiden yhteyteen näin kielteisellä tavalla. Rahoituspyyntökirjeestä kävi ilmi, että hankkeella on markkinajärjestäjän eli Evijärven yrittäjien suostumus. Lisäksi kylätapahtuma oli sovittu alkavaksi iltapäivällä, kun markkinat ovat jo päättymässä. Tulimme siihen tulokseen, että rahoittajat eivät olleet ymmärtäneet kahden tapahtuman synergistä vaikutusta toisiinsa. Tulipa mieleen sellainenkin ajatus, että koska kyseiset järjestöt painottuvat hallituksen jäsenten osalta kirkonkyläläisiin, saattoivat he kokea Särkikylän oman juhlan uhkana Kirkonkylässä järjestettävän tapahtuman onnistumiselle. Ehkäpä Särkikylä vanhana punakylänä vielä kummittelee joidenkin mielissä. Itse otan syyn niskoilleni siltä osin, että tulin samalla myös henkilökohtaisesti torjutuksi, koska en ollut paikallisia. Jos rahoituspyynnöt olisi tehnyt ja allekirjoittanut, joku paikallisista työryhmän jäsenistä, olisimme ehkä tulleet paremmin huomioiduiksi

Joka tapauksessa edellä kuvatuilla tapahtumilla oli juhlan rahoituksen järjestymiseen myönteinen vaikutus. Työryhmä päätti lähteä myymään käsiohjelmaan pikkuilmoituksia paikallisille yrityksille suoraan, koska myös Evijärven Yrittäjät kieltäytyivät rahoittamasta tapahtumaa vedoten rahanpuutteeseen. Työryhmässä oli hyvä myyntimies Sami Kangasmetsä, joka sai ilmoituksia myytyä hyvin. Yrittäjien lisäksi saimme lahjoituksen Evijärven kalastusosuuskunnan Särkikylän osastolta sekä Särkikylän mantaalitoimikunnalta. Kun työryhmässä tuli puhe, että pankeiltakin voisi pyytää rahalahjoitusta, olimme jo viisaampia ja neuvottelut hoiti paikallinen maanviljelijä. Emme saaneet suoraa rahalahjoitusta, mutta eräs paikallinen pankki lupautui maksamaan yhden lehti-ilmoituksen Järviseudun Sanomiin.

Hyvä alkusysäys tapahtumasta tiedottamiselle saatiin, kun kylätalossa oli 19.4.2014 Leevi Norrenan 60-vuotisjuhlat. Leevi oli mukana työryhmän ensimmäisessä kokouksessa 18.4. ja hän lupasi omassa juhlassaan kertoa jo alustavasti tulossa olevasta kesäjuhlasta. Leevin juhliin oli kutsuttu koko kylä.

Työryhmä päätti perustaa kylälle omat nettisivut, joiden kautta juhlia olisi helppo markkinoida. Jatkossa sivut tulevat jäämään kylän käyttöön ja niitä voidaan hyödyntää esimerkiksi kylätalon markkinoinnissa. Päivi Kultalahti perusti sivuston, jonne laitettiin myös kaikkien kylässä toimivien yritysten yhteystiedot. Niin ikään päätettiin painattaa uusi kyläesite, kunhan juhlahumu ehtisi laskeutua.

Päivi oli kullannarvoinen työryhmän jäsen siinäkin mielessä, että hänellä oli hyvät yhteydet paikalliseen lehdistöön. Hän lupautuikin hoitamaan tiedotuksen näiltä osin. Evijärven Yrittäjien Jani Takamaan kanssa olin pääsyt sopimukseen, että tiedotusta hoidettaisiin yhteistyössä siten, että kun juttuja saadaan lehtiin, niin molemmat tapahtumat mainitaan. Olimme alun pitäen sopineet että tapahtumat eivät kilpaile keskenään vaan päinvastoin tukevat toinen toistaan.

Minulle uutta oli oman aktiivisen roolin ottaminen tiedottamiseen nähden. Tein lehtijuttuja, jotka käytiin Päivin kanssa yhdessä läpi ja Päivi laittoi niitä eteenpäin lehdistölle. Näitä juttuja ilmestyi ainakin Järviseudun Sanomissa, Aviisissa, Pietarsaaren Sanomissa ja Prasussa. Myös toimittajat kävivät tekemässä lehtijuttuja, niitä tuli Ilkkaan, Järviseudun Sanomiin ja Maaseudun Tulevaisuuteen. Juttuja tehtiin tapahtumasta sinänsä, mutta myös tapahtumaan liittyvistä osa-alueista, kuten kylämatosta, fotodraamasta ja valokuvanäyttelystä.

Kyläjuhlan painotuotteissa otettiin käyttöön graafinen ilme, joka syntyi aika sattumalta, mutta joka ilmentää silti osuvasti kylän historiaa ja nykypäivää. Kylän vanha nuorisoseuran talo oli purettu muutama vuosi sitten ja olin saanut veljeltäni muutamia harmaita laudankappaleita, jotka olivat peräisin talon ulkolaudoituksesta. Skannasin laudat ikään kuin palaksi ulkoseinää. Näin syntyi alusta, jolle kaikki ilmoitukset sommiteltiin. Koska vanha työväentalo toimii nykyisin kylätalona ja tuli nyt keskeiseksi juhlapaikaksi, oli hauska ajatella, että vanha nuorisoseurakin oli jollain tavalla tullut mukaan otetuksi tähän kylän yhteiseen ponnistukseen.

Käydään kylässä!

lauantaina 5. heinäkuuta 2014
Kyläjuhla Evijärven Särkikylässä

<p>Kello 14–18 Kylätalolla ja koululla</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tarinamaton kudontaa ● Valokuvanäyttely ● Taidenäyttely ● Ulkoleikkejä ● Jousiammuntaa ● Pihasoittaja ym. 	<p>Kello 19 alkaen Kylätalolla iltamat</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Juhlapuhe Leevi Norrena ● ym. ohjelmaa ● Tanssit tahdittaa Pia Lång Duo ● Duo Asmo ja Sinikka
--	--

Tervetuloa!
Vapaa pääsy. Puffetti palvelee!

Kuva 2. Käydään kylässä! –juliste

6.2 Yhteistyökumppanit

Vaikka Evijärven Yrittäjät eivät voineet tukea kylätapahtuman järjestämistä rahallisesti, oli kuitenkin ratkaisevan tärkeää, että siellä ymmärrettiin markkinatapahtuman ja kylätapahtuman välinen synergia. Yrittäjien puheenjohtaja Jani Takamaa oli kannustava yhteistyökumppani.

Yksi keskeinen tavoite kyläjuhlaprojektille oli, että eri toimijat voisivat siinä yhdistää voimiaan ja hyötyä yhteistyöstä. Jo ideavaiheessa otin yhteyttä Aijjoos-hankkeen vetäjään Järviseudulla. Aijjoos-hanke on ikäihmisten elämää tukeva hanke, jolla on mm. kerhotoimintaa sosiaali- ja terveystalvituista tuottavan Kuntayhtymä kaksineuvoisen alueella, johon myös Evijärvi kuuluu. Tein kyselyn kerhon jäsenille heidän toiveistaan kyläjuhlaan liittyen. Kylämattoidea oli siinä vaiheessa jo tiedossa ja se sai kerhon jäseniltä kannatusta. Lisäksi toivottiin taiteilija Reijo Kivijärven töitä näyttelyyn. Myös hengellistä ohjelmaa toivottiin. Kyytiä tapahtumapaikalle ei kaivattu. Joku oli huolissaan jaksaisiko markkinoiden lisäksi saapua vielä kylätapahtumaan. Kukaan vastaajista ei ollut kiinnostunut osallistumaan ohjelman järjestämiseen, mutta lähes kaikki kymmenestä vastaajasta lupasivat ottaa osaa tapahtumaan.

Otin yhteyttä myös Evijärven kansalaisopistoon. Tiedustelin heidän halukkuuttaan osallistua tapahtumaan järjestämällä esimerkiksi animaatiokurssin, jonka tuotoksista voitaisiin sitten itse tapahtumapäivänä nauttia. Vaikka en saavuttanut mitään tuloksia sillä suunnalla, tapahtumat johtivat minut Sankarit-hankkeen jäljille. Sankarit-hanke on Aisaparin ja Alajärven 4H-yhdistyksen alueellinen yhteistyöhanke, jolla pyritään aktivoimaan alueen lapsia ja nuoria vaikuttamaan oman elinympäristönsä kehittämiseen eri tavoin. Sankarit-hankkeen vetäjä Heidi Ylinen ehdotti fotodraamatyöpajan järjestämistä Särkikylässä kesäkuun lopulla. Työpajan tulokset voitaisiin sitten esitellä kyläjuhlassa. Tartuimme ehdotukseen ja työpaja järjestettiin siitä huolimatta, että osallistujia siihen ilmoittautui vain kolme henkeä. Työpajassa lapset valokuvasivat lähiympäristöään, lisäsivät kuviin piirroksin omia toiveitaan ja lisäksi äänittivät taustaksi omat selitykset toiveistaan. Lopputulos oli hyvin vaikuttava, koska kaikilla kolmella tytöllä korostui tarve yhteisölliseen toimintaan. Toiveina oli erilaisia kerhoja ja uima-allas.

Työryhmä olisi halunnut, että paikallinen ravintola TuuHet olisi tullut mukaan tapahtumaan järjestämällä baarin ja kahvion kylätalolle. Ravintolayrittäjä vetäytyi hankkeesta, vedoten siihen, että anniskeluluvat ja muut kustannukset olisivat niin suuret, että hän ei olisi halukas kantamaan sitä riskiä. Tämäkin takapakki koitui onneksemme. Otin yhteyttä 4H-kerhotoiminnasta vastaavaan Hanna Honkaniemeen. Sain kuulla, että hän on järjestänyt nuorille mm. kioskitoimintaa, jossa nuoret pääsevät yrittäjäperiaatteella kokeilemaan esimerkiksi kahvilatoimintaa. Särkikylästä löytyikin kaksi

tyttöä, jotka perustivat juhlapäiväksi kylätalolle Vilman ja Selman kahvilan. He sisustivat kahvilan ja ideoivat tarjoilun maalaisromanttiseen henkeen.

Särkikylän kylätalo sijaitsee aivan Särkikylän alakoulun vieressä. Saimme käyttööme koulun piha-alueen ja koko koulun tilat. Koulun tilojen saanti kyläjuhlan käyttöön oli jo sinällään vetonaula, koulun entisiä oppilaita ajatellen. Koulun tiloissa järjestettiin kylämaton kudonta, taidenäyttely, käsityönäyttely ja filmihuone. Koulun piha-alueet saatiin myös käyttöön. Jääkiekkokaukalossa oli jousiammuntapaikka, leikkipihalla Muumitalo ja pikkulasten pälepäälä-bingo sekä muita ulkoleikkejä mm. hevosenkengän heittoa.

Kyläläisten mukaan saanti oli vaivatonta ja oma-aloitteista. Taide- ja käsityönäyttelyyn tuotiin runsaasti töitä. Matti Mustajärven organisoimaan valokuvien näyttelyyn tuotiin niin paljon materiaalia, että kaikkia ei ehditty skannaamaan kylätalolla pyörineeseen kuvakavalkadiin mukaan ollenkaan. Loppumateriaali skannattiin myöhemmin. Vanhoja ajoneuvoja ilmestyi kylätalon pihalle yhteensä kuusi kappaletta. Pietilään järjestettiin talutusratsastusta ja isännän kaksi lentokonetta olivat nähtävillä. Kylän miehet olivat lisäksi sopineet, että Hannu Pietilä suorittaa ylilennon klo 15.00 juhlapaikan yli. Ehkä eniten päänvaivaa tuotti esiintyjien saaminen iltamajuhlaan, mutta lopulta esiintyjäkin lienee ollut tarpeeksi, koska iltamajuhlaohjelma kesti kaksi tuntia. Päärunko iltamajuhlaohjelmaan saatiin kyläläisiltä. Kylämattoideaan kuului, että jokainen joka kutoi mattoon oman raitansa, liitti siihen myös konkreettisesti jonkin oman muistonsa tai tarinan. Näin kertyneistä tarinoista luotiin runko iltamaohjelmalle.

Suomen johtaviin naivisteihin lukeutuvan taidemaalarin Reijo Kivijärven juuret ovat Särkikylässä. Hän ehti kaikilta kiireiltään mukaan tapahtumaan ja piti pienen myyntinäyttelyn kylätalolla. Reijoa toivottiin kylätapahtumaan monelta taholta kuten Aijjooskerhosta, facebook-ryhmästä ja myös työryhmän sisältä. Kun ensin vaikutti siltä, että Reijo ei ehkä itse pääsisi mukaan tapahtumaan, alkoivat asiat edetä kuin itsestään. Ensimmäisen työryhmän sisältä yksi jos toinenkin kertoi omistavansa Reijo tekemän taulun ja lupautui tuomaan sen näyttelyyn. Sitten laitoin kyselyn facebook-ryhmän kautta saadaksemme lisää Reijon töitä esille. Niitä kertyi lopulta toistakymmentä kappaletta. Tämän jälkeen oli hienoa, että Reijo myös henkilökohtaisesti pääsi tulemaan tapah-

tumaan. Hän toi myytäväksi myös vasta ilmestynyttä omaelämäkerrallista teostaan: Elämäni on taiteilua.

Särkikylän oma ”iskelmäprinsessa” Pia Lång oli iltamatanssien vetonaula. Hän esiintyi duona veljensä Markus Långin kanssa. Toisena tanssittajana oli niin ikään omasta kylästä Asmo ja Sinikka Duo eli Asmo ja Sinikka Saarinen. Pihasoittajana iltapäivän mittaan haitareineen esiintyi aikoinaan Evijärven kanttorinakin tunnetuksi tullut Matti Järvelä.

6.3 Toteutus

Käydään kylässä! –tapahtumakonsepti pilotoitiin Evijärven Särkikylässä 5.7.2014 alkaen kello 14.00 edellä kuvattujen suunnitelmien mukaisesti.

Iltamaohjelma alkoi kylätalolla kello 19.00 ja se oli seuraavanlainen:

<i>Käydään kylässä!</i> <i>Iltamaohjelma 5.7.2014</i>	
<i>Tervetuloitovotus</i>	<i>Jaana Mäkelä</i>
<i>Juhlapuhe</i>	<i>Leevi Norrena</i>
<i>Kylämattotarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä</i>
<i>Mun sydämeni tänne jää</i>	<i>Viulu: Riina Luomansuu</i> <i>Piano: Tina Granvik</i>
<i>Yö väistyy</i>	<i>Viulu: Riina Luomansuu</i> <i>Piano: Tina Granvik</i>
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä</i>
<i>FotoDraama työpaja/Sankarit-hanke esittely Heidi Ylänen</i> <i>Työpajaan osallistujat: Minttu Kangasmetsä, Jenna Koski ja Sanni Alatalo</i>	
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä</i>
<i>Rakkauslaulu Laulu: Nella Kontiainen</i>	<i>Piano: Satu Lumialho</i>
<i>Hetken tie on kevyt kulkea Laulu: Nella Kontiainen</i>	<i>Piano: Satu Lumialho</i>
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä</i>
<i>Alatuvan miniä</i>	<i>Martti Ylitalo</i>
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä ja Katri Annola</i>
<i>Kivijärven numeron asutus/Kirjaesittely: Seppo Kivijärvi</i>	
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Virpi Mäkelä ja Jaana Mäkelä</i>
<i>Kylämaton tarinoita</i>	<i>Jorma Tähtinen</i>
<i>Kirjeen sulle kirjoitan</i>	<i>Laulu: Jorma Tähtinen</i>
<i>Haaste kirkonkylälle</i>	<i>Jaana Mäkelä</i>
<i>Loppulaulu</i>	
<i>Kaksi vanhaa puuta</i>	<i>Laulu: Nella Kontiainen ja yleisö</i> <i>Piano: Satu Lumialho</i>
<i>Yleisön pyynnöstä lisäesitys</i>	
<i>Pettävällä jäällä</i>	<i>Laulu: Nella Kontiainen</i> <i>Piano: Satu Lumialho</i>

Kuva 3. Käydään kylässä! Iltamaohjelma 5.7.2014

Ensimmäinen positiivinen yllätys kohtasi minua jo 3.7.2014, saapuessani koulun pihaan ensimmäisen kudontasession alkaessa. Piha oli täynnä autoja ja kudontasalina toimiva ruokailusali täyttyi iloisesta touhusta ja puheensorinasta. Kudontatapahtuman vetäjänä toimi Martti Ylitalo. Tarinamaton kudontaan osallistui kaikkiaan 16 henkilöä kahden päivän aikana. Mattoa syntyi noin 2,5 metriä. Matto tuotiin esille iltamajuh-

laan ja jokainen ratoihin liittyvä tarina kiinnitettiin neuloilla kyseiseen raitaan. Juhlan jälkeen matto siirrettiin koulun tiloihin. Tässä yksi mattotempauksen tuottamista tarinoista Marjatta Takalan sanoin: ”En kudo nyt, mutta kerron kuinka sain olkapääni paremmaksi. Lääkäri ois leikannu sen, mutta ajattelin, että jos matonkutomisesta ois jotain apua ja niinhän siinä kävi, että neste olkapäästä alko häipyä ja käsi alko liikua. Sanoin lääkärille, että jos potilaat tulevat olkavaivojen takia, niin esitä, että laitavat mattokankaan. Lääkäri sano, että hyvä idea, mutta kaikilla ei ole tilaa kangaspuille ja kaikki eivät osaa kutoa. (Minä sanoin, että särkiset osaa).”

Valokuvanäyttelyyn kertyi valokuvia vuosikymmeniltä 1910-2010 kaiken kaikkiaan 300 kuvaa ja 10 lehtileikettä tai dokumenttikopiota 21 eri henkilöltä. Lehtileikkeiden joukossa oli yksi kudonta-aiheinen kylään liittyvä lehtileike, mitkä oli hauska yhteensattuma.

1980-LUKU

Pirtta helskyy

Iloisesti pirtta helskyy Evijärven Särkikylässä Pauli Särkijärven vanhassa talossa, jossa kylän naiset osallistuvat kansalaisopiston kankaankudontapiiriin.

— Myös nuoria on mukana. Heille opetetaan kudonnan taito aivan aakkosista lähtien, sanoo opettajana toimiva Toini Meriluoto.

Martti Kontiainen

Kuudet kangaspuut ovat aamusta iltaan käytössä Evijärven Särkikylässä, kun kansalaisopiston innokkaat kutojat tekevät shaaleja, mattoja, poppanoita.

Kurssi kestää kolme kuukautta. Se on jaettu kahteen osaan. Osallistujia on tällä hetkellä seitsemäntoista. Toiselle jaksolle ehtivät mukaan myös maatalouskiireistä vapautuvat.

— Nyt on käytössä kuudet kangaspuut, kertoo opettaja Toini Meriluoto. Vuorotellen kudotaan aamuvaihaisesta iltamyöhään.

— Valmistamme mm. shaaleja, mattoja ja poppanaa pöytäliinoiksi, petinpeitoiksi ja saunan laudeliinoiksi. Vähitellen siirrymme vaativampien töiden kutomiseen.

Kude leikataan tarkoitukseen sopivista vaatekappaleista itse. Näin säästetään tarveineissa. Suurin osa työvälineistä on saatu kyläläisiltä lainaksi. Kangaspuista vain yksi on kansalaisopiston, kuten myös luomapuut. Ne ovat hyvät, mikä onkin kankaankudonnan onnistumisen perusta.

Toini Meriluoto näkee hyvänä sen, että monet nuoret ovat mukana kurssilla. He haluavat oppia kotikudonnan taidon.

Kurssilla on herännyt ajatus siitä, että ostettaisiin leveät kangaspuut kyläläisten yhteiskäyttöön. Sopiva työtila löytyisi maanmiesseuran viljankuivaamon lämpimästä päiväystyhuoneesta.

— MK

Kuva 4. Lehtileike 1980-luvulta: Juttu on julkaistu Ilkka-lehdessä. Toimittaja - MK on särkikyläläinen Martti Kontiainen.

Tapahtumaan tuli yleisöä enemmän kuin olimme uskaltaneet toivoa. Vieraskirjaan kertyi nimiä parisataa, mutta valitettavasti kaikki paikallaolijat eivät laittaneet nimeään siihen. Oma arvioni on, että väkeä oli ainakin tuplasti enemmän. Tarkkaa kävijämäärää ei voi tietää, koska tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Väkeä riitti sekä iltapäivän tilaisuuteen että iltamaosuuteen. Oli mukavaa olla todistamassa monia iloisia jälleennäkemisiä. Suoraa positiivista palautetta tuli paljon. Positiivinen ilmapiiri oli ilmassa jo edellisenä päivänä, kun näyttelyitä valmisteltiin. Juhlapäivän tunnelma oli yhtä hyvä kuin päivän sää, pelkkää päivänpaistetta.

Aisapari ry:n Päivi Kultalahti luonnehti tapahtuman onnistumista sanalla ”suksee”. Ja sitä hän se oli myös minun mielestäni. Kaikkien yhteistyötahojen kanssa työskentely sujui hyvin. Työryhmän sisäinen työskentely oli mutkatonta, eikä mitään kädenvääntöä syntynyt mistään asiasta. Tuli sellainen tunne, kuin olisimme jo ennenkin olleet ”pappia kyydissä”. Koko työryhmän ja kyläläisten innostus oli tarttuvaa laatua. Jo juhlien aikana sain kuulla seuraavanlaisia kommentteja: ”Ei kai tämä tähän jää?” ”Mitäs tehdään ensi kesänä?” ”Mitenkäs tästä jatketaan?”

Haaste seuraavalle kylälle luovutettiin eteenpäin iltamajuhlissa. Haastetuksi tuli Kirkonkylä. Iltamissa tehtiin pikainen gallupkysely ja se kylä, mistä oli Särkikylän jälkeen eniten osallistujia paikalla, sai ottaa haasteen vastaan. Tällä hetkellä näyttää siltä, että Käydään kylässä! –tapahtuma järjestetään myös ensi kesänä ja että Särkikyläläiset olisivat myös halukkaita jatkamaan yhteisön yhteisiä ponnistuksia jollain tavalla. Tapahtumasta jäi elämään pienimuotoinen kuntotempaus: Haapakankaan lenkki. Kun lenkkilista täyttyy lenkkeilijöiden nimistä, suoritetaan arvonta. Yksi arvonta suoritettiin elokuussa 2014 ja seuraava joulukuussa 2014.

6.3.1 Asiakaspalautekysely

Asiakaspalautekysely oli seuraavanlainen:

Käydään kylässä! –kylätapahtuma Evijärven Särkikylässä 5.7.2014
Palautekysely:

- 1) Olen lapsi mies nainen
- 2) Ikäni on alle 18 v 18-39 40-63 yli 64 v
- 3) Miten sait tiedon tapahtumasta?
 sanomalehti mikä? _____ ilmoitustaulu
 Evijärven markkinoilta saatu esite postilaatikkoon jaettu esite
 facebook internet
 sukulainen/tuttava kertoi jollain muulla tavoin _____
- 4) Oliko tapahtumapäivän valinta sopiva?
 kyllä
 ei, miksi ei? _____ oma ehdotus ajankohdaksi _____
- 5) Oliko ohjelmaa mielestäsi
 liian vähän sopivasti liikaa
- Mistä pidit erityisesti tapahtumassa? _____
- Mitä jäit kaipaamaan? _____
- Muuta kommentoitavaa _____
- 6) Oletko aiemmin käynyt Särkikylässä?
 en olen asun Särkikylässä olen syntynyt Särkikylästä
- 7) Kävitkö Evijärven markkinoilla?
 en kyllä, tämä oli _____ käyntini Evijärven markkinoilla
 en, mutta joskus aiempina vuosina olen käynyt arviolta _____ kertaa
- 8) Tarvitaanko Evijärvellä tämäntyyppisiä kylätapahtumia? ei kyllä
- 9) Aiotko osallistua ensi vuonna jossain toisessa kylässä järjestettävään Käydään kylässä! –kylätapahtumaan? en kyllä
- 10) Haluaisitko osallistua erityyppisten tapahtumien ideointiin ja toteutukseen kotiseudullasi?
 en kyllä, millä tavoin _____
- 11) Millaista toimintaa pidät tärkeänä kotikyläsi tulevaisuuden kannalta? _____
- _____
- 12) Millaisia toiveita tai terveisiä haluat esittää Aisapari ry:lle? _____
- _____
- 13) Onko mielessäsi jokin hanke, jota haluaisit esittää Aisapari ry:lle toteutettavaksi? _____
- _____

Kiitos palautteestasi!

Kuva 5. Palautekysely

Palautekyselyyn tuli vastauksia vähän, ainoastaan 15 kappaletta. Lomakkeet olivat vieraskirjan kanssa samalla pöydällä vapaasti täytettävissä kylätalon kahviossa. Palautekyselyä jakamassa olisi pitänyt olla koko ajan yksi vastuuhenkilö. Kuten aiemmin jo mainitsin positiivista spontaania suullista palautetta tuli paljon.

Vastaajien sukupuolijakauma meni lähes puoliksi. Vastaajista 2 edusti ikäryhmää 18-39 vuotiaat, 9 ikäryhmää 40-63 vuotiaat ja 4 oli yli 64 vuotias. Tapahtumasta oli saatu tietoa pääosin sukulaisen tai tuttavien kautta, yhteensä 11 ja loput vastauksista olivat yksittäisiä mainintoja lehti-ilmoituksesta, facebookista ja esitteestä. Tapahtuman ajankohtaa pidettiin sopivana kaikissa muissa vastauksissa paitsi yhdessä, jossa tapahtuman päällekkäisyyttä Evijärven markkinoiden kanssa pidettiin huonona asiana.

Kaikkien mielestä ohjelmaa oli sopivasti. Kysymykseen Mistä pidit erityisesti? oli vastauksia seuraavasti: *"valokuvanäyttely", "valokuvakavalkadi", "mattotarinat", "juhlapuhe", "esitykset", "kaikki", "valokuvat", "paljon eri toimintoja", "yhteishenki", "monipuolisuus", "matonkudonta", "taidenäyttely", "kaikki", "Leevi Norrenan puhe", "Jorma Tähtisen esitys", "liikuttavaa nähdä vanhoja kyläläisiä", "vanhojen koulukavereiden ja tuttu-
jen tapaamiset", "näyttelyt" "illan ohjelma".*

Kysymykseen Mitä jäit kaipaamaan? vastattiin näin: *"työnäytöksiä, esim. villalangan tekeminen kehruukoneella", "yhteisiä pelejä", "zumpaa tms. ulkona", "nykyisten kyläläisten tapaamisia", "enempi vielä kyläläisiä", "en mitään".* Kohdassa muuta kommentoitavaa olivat maininnat: *"hieno", "ainutlaatuinen", "kiitos kivasta illasta".*

Vastaajista 4 oli käynyt Särkikylässä joskus aiemminkin, 3 asui Särkikylässä ja 8 oli syntyisin Särkikylästä. Evijärven markkinoilla oli samana päivänä vierailut 7 vastaajaa, joista 2 oli nyt vierailut siellä ensimmäistä kertaa, 4 vastaajaa ei ollut käynyt markkinoilla koskaan ja 3 vastaajaa jätti tänä vuonna käymättä, vaikka oli aikaisempina vuosina käynyt siellä. Yksi henkilö oli jättänyt vastaamatta tähän kohtaan.

Kaikki olivat sitä mieltä, että tämän tyyppisiä tapahtumia Evijärvellä tarvitaan. Vastaajista 8 ajatteli myös ensi vuonna osallistua Käydään kylässä! -tapahtumaan, jossain toisessa kylässä, 5 ilmoitti, ettei aio osallistua ja kaksi oli jättänyt tämän kohdan tyhjäksi. Vastaajista 3 olisi halukas osallistumaan erityyppisten tapahtumien ideointiin ja toteutukseen, mutta 10 ei ollut halukas osallistumaan henkilökohtaisella työpanoksella, tämän kohdan oli jättänyt tyhjäksi 2 henkilöä.

Kysymykseen Millaista toimintaa pidät tärkeänä kotikyläsi tulevaisuuden kannalta? tuli seuraavanlaisia vastauksia: *"yhteiset grillijuhlat", "lentopallo-ottelu", "jotta kylä säilyisi elävänä!", "urheilukerhoja lapsille ja nuorille", "yhteistä toimintaa kaiken ikäisille", "eri sukupolvet huomioivaa toimintaa", "kylähengen (ryhmähengen) luontia", "juuri tällaista", "esim. Tapanintanssit", "tällaista tarvitaan".*

Aisapari ry:lle haluttiin esittää seuraavanlaisia toiveita tai kommentteja: *"kaikki oli hyvin järjestetty!", "kiva päivä", "mukava tavata tuttuja vuosien takaa", "iloisia iltamia kesäisin", "huumorihjelmaa".* Aisaparille ehdotettiin hankkeita seuraavasti: *"vaellusreitti ja tehtävälaatikot", "vaellusreitti (2-5 km)".*

7 LOPPUYHTEENVETO

Tutustuttuani tämän opinnäytetyön puitteissa Aisaparin toimintaan, olen huomannut, että maaseudun kehittämiseksi tehdään kovasti työtä, ei ainoastaan Suomessa vaan koko Euroopassa. Kehittämisen halutaan tapahtuvan alhaalta ylöspäin paikallisin voimin. Paras asiantuntija omalla asuinseudullaan on paikallinen asukas itse. Kehittämiseen ei kuitenkaan riitä kenenkään voimat yksin vaan siihen tarvitaan suurempi joukko ihmisiä ja mielellään vielä suuremman joukon tuki. Sosiaalisen median mukaan ottaminen paikallisen kehitystyön työkaluksi mahdollistaa maalaisjärjen ja joukkoälyn yhteenliittymän, jonka muodostaa melkoisen voimavarapankin. Ihmiskunnan toivo on yhteisöllisyydessä, näin totesi myös Docventures´n vieraana 18.9.2013 suorassa TV-lähetyksessä mukana ollut tulevaisuuden tutkija, dosentti Markku Wilenius.

7.1 Kohti aktiivisempaa kylätoimintaa

Mistä syntyy aktiivisuus ja halu toimia yhdessä yhteisten asioiden eteenpäin viemiseksi? Leader-hankkeissa toimiminen koetaan ainakin Itäkylässä tärkeäksi, koska sitä kautta päästään viemään omia ideoita eteenpäin, nähdään yhteistyöllä aikaansaatuja konkreettisia tuloksia oman asuinympäristön hyväksi ja mennään tarvittaessa vaikka läpi harmaan kiven. (Juntunen 2014; Kujala 2014b; Takala 2014). Pienikin

innokas joukko riittää. Näyttää siltä, että onnistuneet hankkeet ruokkivat uutta innostusta, ja kun toiminta on kerran saatu alkuun, niin siitä on helppo jatkaa. Itäkylän tapaus osoittaa myös sen, että pienet ristiriidat kuntatason suuntaan pikemminkin pistävät yrittämään lujemmin kuin lannistavat. Lappajärven Itäkylä ei aikain saatossa ole oikein ollut varma, mihin kuntaan sen tulisi kuulua, mutta melkoisia voimannäytteitä on saatu aikaan jopa sellaisissa asioissa, joita kunta on vastustanut. Tämä osoittaa mielestäni sen, että kukoistukseen tarvitaan aina jokin vastavoima, mikä pistää yrittämään ja ylittämään itsensä. Synnyttääkö pelkkä konsensus yhtään mitään uutta?

Särkikyläkin on ollut aika ajoin aktiivinen kylä. Aikoinaan kun työväenyhdistys ja nuorisoseura toimivat ikään kuin kilpailuasemissa samassa kylässä niin aktiivisuus oli huipussaan. Siihen aikaan ei tosin ollut televisiota sitomassa ihmisiä kotisohvilleen. Uskon, että poismuuttaneille on tärkeää nähdä, että kylä elää ja voi hyvin edelleen. Näkisin, että Aisaparin toiminta saattaisi kiinnostaa myös muualla asuvia. Aisaparin kannattaisi luoda yhteyksiä myös alueelta poismuuttaneisiin, koska näin saadaan uusia näkemyksiä kehitystyöhön ja kauempaa katsottuna kylä ja sen arvo näyttäytyvät uudessa valossa.

Myös erilaisuus tulee nähdä voimavarana eikä esteenä. Järviseutulainen ei mielestäni koe olevansa ehta pohjalainen, mutta ei toisaalta ole onnistunut luomaan mitään muunlaistakaan identiteettiä. Tätä erilaisuutta pitäisi tutkia ja miettiä sen merkitystä uudesta näkökulmasta.

Mitä tulee Särkikylän kehittämiseen jatkossa, näyttää siltä että ideoita olisi plakkaris- sa jo ennestään. Kyläjuhlan asiakaspalautteessa Aisaparin kautta toteutettavaksi kylähankkeeksi ehdotettiin vaellusreittiä pariinkin kertaan. Palautteen mukaan kotikylän tulevaisuuden kannalta tärkeänä pidetään eri sukupolvet huomioivaa yhteisöllistä toimintaa. Tekijöitä toiveiden toteuttamiseen kaivattaisiin ja palautekyselyssä muutam- mat jo ilmoittivat halukkuudestaan. Tekijöitäkin siis löytyy, jos vain hankkeille löytyisi vetäjiä. Sari Kujalan neuvo siitä, että ihmisiä kannattaa pyytää henkilökohtaisesti mu- kaan toimintaan, pitää paikkansa aivan varmasti ja sen huomasi itsekkin. Hyvin har- va tarjoutuu pelkän yleisen facebook-kutsun saatuaan. Facebook-ryhmä on hyvä ka- nava yhteisön muodostamiseksi ja vahvistamiseksi, mutta toimintaan sitouttamiseen tarvitaan myös kasvokkain tapahtuvaa kohtaamista tai puhelinkontakteja. Suosittelen

kuitenkin facebookryhmän perustamista kaikkiin kyliin kyläyhteisön käsitteen laajentamiseksi koskemaan kaikkia, jotka kokevat kylän omakseen jollain tavoin.

Ehdottaisin, että Särkikylälle valittaisiin viestinnästä vastaava henkilö, joka ylläpitää nettisivustoa, facebook-sivustoa ja toimii yhteyshenkilönä lehdistön, Aisaparin ja kylätoimintaa sivuavien keskusjärjestöjen suuntaan. Ko. keskusjärjestöt tulisi linkittää kylän nettisivustolle. Kylän toimintasuunnitelma on tehty noin 17 vuotta sitten. Se tulisi päivittää ja kartoittaa, millaisia hankkeita kyläläisillä on mielessään ja laatia niille toteutusjärjestys ja aikataulu. Kannattaisi myös kartoittaa, ketkä olisivat halukkaita osallistumaan Aisaparin kautta organisoitavaan koulutustoimintaan. Tämä sama työ olisi edessään jokaisella Evijärven kylällä, jos halutaan, että Evijärvi nostetaan mukaan Aisaparin hankekartoille. Myös Evijärven kunnan tulisi ottaa aktiivisempi rooli kylien kehittämisen suhteen.

Pienen kylän voima kumpuaa hullunrohkeudesta isompien mahtien edessä ja se syntyy ihmisten välisestä yhteydestä. Yhteisen historian tuntemuksella on suuri merkitys keskinäisen luottamuksen kannalta. Keskinäisen luottamuksen ja yhteisten tavoitteiden kautta saavutetaan aktiivisuus, joka onnistuneiden hankkeiden kautta synnyttää parhaimmillaan positiivisen kierteen. Aktiivisen kylätoiminnan merkitys tulee jatkossa vain kasvamaan tulevien kuntaliitosten myötä.

7.2 Käydään kylässä! –tapahtumakonseptin toimivuus

Asiakaspalautteen perusteella Käydään kylässä! –tapahtuman kaltaisia kyläjuhlia tarvitaan Evijärvellä. Vastausten perusteella tapahtumassa oli sopivasti ohjelmaa, mutta myös uusia ehdotuksia ohjelmasisällöksi saatiin. Palautteessa nousi eniten esiin ihmisten kohtaamisen tärkeys, mutta myös valokuvanäyttelystä ja kylämatosta tarinoineen pidettiin erityisesti. Kyläjuhlan palaute osoittaa selkeästi suuren tarpeen yhteisölliseen toimintaan. Tarve tuli ilmi myös lasten Sankarit-hankkeen työpajan kautta. Aivan erityisesti muualle muuttaneet kokivat tärkeäksi tilaisuuden tavata vanhoja tuttuja. Suurin osa kyläjuhlan palautekyselyyn vastanneista olivat niitä, joiden juuret olivat kylässä. Asiakaspalautteessa kaivattiin lisää yhteisöllisiä tapahtumia.

Kiertävä kyläjuhla Käydään Kylässä! tullaan järjestämään ensi kesänä Evijärven Kirkonkylässä Kuoppa-aholla. Jos juhla jatkaa kulkuaan kylästä toiseen alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, aktivoi se osaltaan eri kylien väestöä kylä kerrallaan. Toivottavasti ajallinen yhteys Evijärven markkinoihin säilyy, koska sitä kautta syntyy uutta sisältöä markkinaviikonloppuun ja markkinat erottuvat edukseen muista vastaavista tapahtumista lähialueella. Jostain syystä paikalliset kulttuuritoimijat pelkäsivät näiden kahden tapahtuman syövän kävijöitä toinen toisiltaan. Saadun asiakaspalautteen perusteella ei voi tehdä kovinkaan luotettavia päätelmiä asiasta, mutta vaikutus näyttäisi olevan +/-0. Onneksi muut tavoittelemamme yhteistyökumppanit, 4H-kerho, Aijjoos-hanke ja Sankarit-hanke, lähtivät ennakkoluulottomasti mukaan ja yhteistyö tuotti tulosta.

Kyläjuhlan osalta sosiaalinen media toimi hyvin. Facebookin kautta saatiin ideoita, työryhmän jäseniä, ohjelmanumeroita ja järjestysmiehiä, mutta pelkän facebookryhmän kautta juhla järjestelyt eivät olisi onnistuneet. Entisten kyläläisten tavoittaminen ilman facebookia olisi ollut todella työläs urakka.

Rahoituksen järjestäminen on ainainen ongelma. Tämän seikan huomasin myös Särkikylän kyläjuhla järjestelyiden yhteydessä. Kun rahaa ei saatu paikallisilta kulttuurin rahoittajatahoilta, niin sitten päätettiin hankkia varat itse. Paikalliset yrittäjät lähtivät mukaan rahoittamaan tapahtumaa ja pitivät tärkeänä sitä, että tilaisuus on kaikille maksuton. Pienistä takapakeista ei pidä säikähtää vaan ne saattavat olla jopa hyväksi.

Snappertunan Miiluinpoltojuhlassa oli onnistuttu löytämään oman lähiseudun elinkeinonharjoittamisen historiasta ja kulttuurista kumpuava idea, joka tuntuu kantavan ja vahvistavan kyläkunnan sosiaalista pääomaa ja yhteisöllisyyttä. Oman kotiseudun historian tuntemus lisää osaltaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kasvattaa yhteisön sosiaalista pääomaa, näin totesin myös käytyäni Savion kylä-illassa.

Vierailuni Ritvalan kylän Helkajuhlassa Valkeakoskella osoitti, että ristiriita saattaa olla myös huomattava voimavara. Helkajuhla on syntynyt kauan sitten, mutta se on uudelleen herätetty ja pidetty hengissä Nuorisoseuran toimesta. Valkeakosken Mu-

siikkijuhla (Työväen Musiikkijuhla) on tuskin syntynyt vastapainona Helkajuhlalle, mutta en ihan malta olla niinkään ajattelematta.

Mitä ikinä Käydään kylässä! –tapahtumalle jatkossa tapahtuukin, on mielestäni tärkeää, että se mitä päätetään tehdä, kumpuaa yhteisön sisältä päin. Silloin se koetaan tärkeäksi. Kun tapahtuma on kiertävä, siitä saattaa muodostua positiivinen kisa eri kylien kesken, joka osaltaan yhdistää kutakin kyläyhteisöä entisestään ja lisää vuoro-vaikutusta eri kylien kesken.

7.3 Loppusanat

Kulttuurituottajan rooli on jatkuvassa muutoksessa. Kulttuurituottaja voidaan nähdä taiteen tuottajan, osallistajan tai fasilitoijan roolissa. Fasilitaattorina kulttuurituottaja kokoaa yhteisöjä ja aktivoi ihmisiä osallistumaan ja vaikuttamaan ja toimii sillanrakentajana kulttuurialan ja muiden toimijoiden välillä. (Halonen 2012, 51). Toivottavasti tämä opinnäytetyö tavoittaa mahdollisimman monta Aisaparin alueen asukasta, ja että he tämän työn kautta tulisivat yhä enemmän tietoisiksi omista vaikutusmahdollisuuksistaan alueellisessa kehittämistyössä.

Elävä maaseutu on tärkeä säilyttää edes jonkin asteisen omavaraisuuden säilyttämiseksi. Mutta maaseutu on nyt ja tulevaisuudessa paljon muutakin varten kuin maataloustuotantoa. Maaseutu on luontoa ja rauhaa, siellä on hyvä asua ja yrittää juuri niin kuin Särkikylän nettisivustolla sanotaan. Maaseudun rooli tulee vahvistumaan matkailun ja hyvinvointiliiketoiminnan alueilla. Maaseutumiljöötä kannattaa suojella ja parhaiten se onnistuu pitämällä maaseutu elinvoimaisena.

LÄHTEET

Aisapari 2014. Aisapari ry. Viitattu 1.10.2014.

<http://www.aisapari.net/?do=open&page=2>

Aisapari Hankeraportti 2012. Aisapari ry. Viitattu

1.10.2014. http://issuu.com/aisapari/docs/pikkoloii_loppuraportti_2012_web/1

Aisapari Hankerekisteri 2014. Aisapari ry. Viitattu

1.10.2014. <http://www.aisapari.net/?do=open&page=76&q=search&p1=1&p2=4&p3=&p4=>

Aisaparin Strategia 2014-2020. Merkki päällä! Aisapari ry. Viitattu

2.10.2014. http://issuu.com/aisapari/docs/aisapari_strategia_2014_2020

Aisaparin Vuosiraportti 2013. Aisapari ry. Viitattu 1.1.02014.

http://issuu.com/aisapari/docs/vuosiraportti2013_web/1

Aisaparin alueen yhteisöhankkeet. 2015. Aisapari ry. Viitattu 22.1.2015.

<https://www.google.com/maps/d/viewer?ll=63.252175,23.348694&msa=0&spn=0.721919,2.705383&mid=zpf4HZfxsaUI.koBt64vprp00>

Aisaparin alueen yrityshankkeet. 2015. Aisapari ry. Viitattu 22.1.2015.

<https://www.google.com/maps/d/viewer?ll=63.258355,23.348694&msa=0&spn=0.721765,2.705383&mid=zpf4HZfxsaUI.kQY3B5kfBnMc>

Eteläpohjalainen Kyläohjelma 2000-2006. Eteläpohjalainen kyläohjelma. Viitattu

1.10.2014. http://www.epk.fi/doc/ep_%20kyl%E4ohjelma_loppuraportti.pdf

Eteläpohjalaiset kylät ry. 2015. Viitattu 14.1.2015. <http://www.epk.fi/index.php>

Etelä-Pohjanmaan liitto. 2015. Etelä-Pohjanmaa – Jotain parempaa. Kulttuuristrategia 2015-2020. Viitattu 14.1.2015.

http://www.epliitto.fi/upload/files/kulttuuristrategia_web2.pdf

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. 2012. Etelä-Pohjanmaan maaseutustrategia

2014-2020. Viitattu 20.1.2015. [http://www.ely-](http://www.ely-kes-)

[kes-](http://www.ely-kes-)

[kus.fi/documents/10191/56035/Epo+Maaseudun+kehitt%C3%A4misstrategia+2014-2020/9563a2c3-742c-467a-b410-11f8eb65569a](http://www.ely-kus.fi/documents/10191/56035/Epo+Maaseudun+kehitt%C3%A4misstrategia+2014-2020/9563a2c3-742c-467a-b410-11f8eb65569a)

Euroopan komissio. Maaseudun kehittäminen. 2014. Viitattu 14.1.2015.

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/rural/index_fi.cfm

Evijärvi. 2015a. Elinkeinot. Evijärven kunta. Viitattu 14.1.2015.

<http://www.evijarvi.fi/Default.aspx?id=494530>

Evijärvi. 2015b. Elinkeinot. Evijärven kunta. Viitattu 14.1.2015

<http://www.evijarvi.fi/Default.aspx?id=492861>

Evijärvi. 2015c. Elinkeinot. Evijärven kunta. Viitattu 4.2.2015.
<http://www.evijarvi.fi/Default.aspx?id=489100>

Halli, Tarja. 2012. Vuoden kylä Kitinoja perustaa pohjalaistalojen raitin. Helsinki. Maaseudun Tulevaisuus. Viitattu 14.1.2015. <http://www.puuinfo.fi/sein%C3%A4joen-kitinojan-perinneky%C3%A4>

Halonen, Katri. 2011. Kulttuurituottajat taiteen ja talouden risteyskohdassa. Jyväskylän Yliopisto. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Väitöskirja.

Halonen, Katri. 2012. Tuottaja tuottaa taidetta ja yhteisöjä: Tuottajan kolme sfääriä. Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja 2020 –hankkeen loppuraportti. Helsinki. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Kulttuuri ja luova ala. Viitattu 8.3.2015. http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/katalysoi/12_suuntaviivoja_VA_LMIS.pdf

Harju, Aaro. 2010. Puheenvuoro kansalaisyhteiskunnan tulevaisuudesta. Vantaa. Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Hyyryläinen, Torsti. 1994. Toiminnan aika. Tutkimus suomalaisesta kylätoiminnasta. Vammala. Line Sixtyfour Publications.

Hyyryläinen, Torsti & Rannikko, Pertti (toim.) 2000. Tampere. Osuuskunta Vastapaino.

Juntunen, Veera. 2014. Kylä kunnassa. Aktiivinen kyläyhdistys ja kyläläiset kunnan kehittäjinä Lappajärven Itäkylässä. Oulun Yliopisto. Maantieteen laitos. Pro gradu-tutkielma. Viitattu 5.11.2014. <http://herkules oulu.fi/thesis/nbnfioulu-201405231471.pdf>

Järviseudun tähtikyläkartta. 2014. Kauhava. Aisapari ry.

Kauhavan Puukkofestivaalit. 2015. Puukkofestivaalit ry. Viitattu 8.1.2015. <http://www.puukkofestivaalit.fi/>

Kirsilä, Matti. J. 2001. Osuuskaupat. Särkikylä. Sadan savun kylä. Kirja Evijärven Särkikylästä. Jyväskylä. Särkikylän kotiseutupiiri. Gummerus.

Kohonen, Kirsi & Tiala, Toni. 2002. Kuntalaiset ja hyvä osallisuus. Lupaavia käytäntöjä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Helsinki. Sisäasiainministeriö. Suomen Kuntaliitto. Osallisuushanke.

Kontiainen, Martti & Ylitalo, Martti. 2001. Särkikylän Nuorisoseuran historiaa. Särkikylä. Sadan savun kylä. Kirja Evijärven Särkikylästä. Jyväskylä. Särkikylän kotiseutupiiri. Gummerus.

Kortesluoma, Arja. 2013. Etelä-Pohjanmaan matkailustrategia vuosille 2013-2017. Ilmajoki. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Maa- ja metsätalouden yksikkö.

Kuhmoinen, Tuomas & Niittykangas, Hannu. 2008. Maaseudun tulevaisuus. Ajattelun Käsikirja. Helsinki. Maahenki Oy.

Kujala, Sari. 2014a. Haastattelu. 29.9.2014. Haastattelija Mäkelä, Jaana

Kujala, Sari. 2014b. Haastattelu. 31.10.2014. Haastattelija tekijä Mäkelä, Jaana

Leader Suomi. 2015. Viitattu 14.1.2015. <http://leadersuomi.fi/fi/mita-on-leader-toiminta>

Maa- ja metsätalousministeriö. 2015. EU:n yhteinen maatalouspolitiikka. Viitattu 14.1.2015.

http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/maatalous/maatalouspolitiikka/eunyhteinenmaatalouspolitiikka/eu_yhteinen_maatalouspolitiikka.html

Maa- ja metsätalousministeriö. 2015. Maaseudun kehittäminen. Leader-ryhmät. viitattu 14.1.2015. http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/maaseudun_kehittaminen/leader.html

Malinen, Pentti & Kytölä, Liisa & Keränen, Heikki & Keränen, Reijo 2006. Suomen maaseututyypit. Helsinki. Maa- ja metsätalousministeriö.

Murtoniemi-Rintakangas, Raili. 2014. Puhelinhaastattelu 1.10.2014. Haastattelija Mäkelä, Jaana.

Mäkelä, Simo. 2014. Puhelinhaastattelu 29.9.2014. Haastattelija Jaana Mäkelä.

Mäkelä, Simo. 2015. Puhelinhaastattelu 22.1.2015. Haastattelija Jaana Mäkelä.

Norrena, Leevi. 1993. Talonpoika, pohjalainen – ja punainen. Helsinki. Suomen historiallinen seura.

Norrena, Leevi. 2001. Särkikylän vanha työväenliike. Särkikylä. Sadan savun kylä. Kirja Evijärven Särkikylästä. Jyväskylä. Särkikylän kotiseutupiiri. Gummerus.

Pihalehto, Raili. 2014. Haastattelu 8.6.2014. Valkeakoski. Ritvalan Helkajuhla. Haastattelija Mäkelä, Jaana

Paree kylä. Etelä-Pohjanmaan paikallisyhteisöjen kehittämisstrategia. 2012. Aisapari ry & Kuudesta ry & Liiveri ry & Suupohjan Kehittämisyhdistys ry. Viitattu 20.1.2015. http://www.aisapari.net/Documents/Paree%20kyla_EP_paikallisyhteisöjen%20kehittämisstrategia%202014-2020.pdf

Pohjola, Pasi & Aalto-Kallio, Mervi & Englund, Kristel & Heikkinen, Hanne & Koivisto, Juha & Korhonen, Satu & Lyytikäinen, Merja & Peränen, Niina & Pitkänen, Niina & Virtanen, Kati. 2014. Kohti avointa kehittämistä. – Matkaoppaana Innokylä! Opas 38. Helsinki. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Ponnikas, Jouni & Voutilainen, Olli & Korhonen, Sirpa & Kuhmonen, Hanna-Mari. 2014. Maaseutukatsaus 2014. Työ- ja elinkeinoministeriö. Alueiden kehittäminen.

Puuinfo Oy. 2015. Seinäjoen Kitinojan perinnekylä. Viitattu 14.1.2015.
<http://www.puuinfo.fi/sein%C3%A4joen-kitinojan-perinnekyl%C3%A4>

Suomen Keskusta r.p. 2015. Valtuusto. Viitattu 15.1.2015.
<http://www.keskusta.fi/Suomeksi/Piirit/Etela-Pohjanmaa/Suomeksi/Kunnat/Evijarvi/Kuntapaattajat/Valtuusto>

Surma-aho, Ensio & Muuraiskangas, Hille. 1970. Evijärveläisittäin. Raportti eteläpohjalaisesta rajakunnasta. Helsinki. Yle. TV-Ohjelma 1. Yhteiskunnallinen toimitus.

Särkikylä. 2015. Särkikylässä on hyvä elää ja yrittää! Viitattu 14.1.2015.
<http://sarkikyla.info/palvelut>

Särkikylän kehittämissuunnitelma. 1998. Evijärvi. Särkikylän kyläseura.

Takala, Esa. 2014. Puhelinhaastattelu 29.9.2014. Haastattelija Mäkelä, Jaana.

Takamaa, Jani. 2014. Puhelinkeskustelu 22.3.2014. Aiheena Evijärven Yrittäjien järjestämät markkinat. Mäkelä/Takamaa

Tilastokeskus. 2015. Postinumeroalueittainen avoin tieto. Viitattu 25.1.2015. Lähde: Tilastokeskus. Postinumeroalueittainen avoin tieto. 2015 julkaistu aineisto. Viitattu 25.1.2015. http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto

Tilastokeskus. 2015. Kuntatiedot. Viitattu 29.1.2015
<http://tilastokeskus.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/052.html>

Tuomaala, Väinö. 1962. Evijärvi. Kotiseutukatsaus. Kuvannut Kentala, Eero. DVD 2009. Evijärvi. Evijärvi-seura.

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2015. Matkailun merkitys Suomen kansantaloudelle. Viitattu 14.1.2015.
https://www.tem.fi/yritykset/matkailu/matkailun_merkitys_suomen_kansantaloudelle

Valkeapää, Leena, Antila, Hannu. 2004. Ritvalan Helkajuhla –esite. Koskiprint Oy. Valkeakoski.

Vapaan sivistystyön yhteisjärjestö. 2015. Kansalaisopinnot. Yhteisöllisyyden rakentajat. Viitattu 14.1.2015.
<http://www.sivistystyo.fi/opinto/kansalaisopinnot/index.php?k=1194>.

Wilenius, Markku 2013. Docventures –ohjelman vieraana 18.9.2013. Jakso 4/12. Helsinki: YLE

Österlund, Tom & Österlund, Kita. 2014. Haastattelu 6.6.2014. Raasepori. Miilunpolttajan viikonloppu. Haastattelija Mäkelä, Jaana

LIITTEET

LIITE 1

Tilastoverailu Särkikylä-Itäkylä 25.2.2015

1. Asukasrakenne 2013

62570 Särkilä (Evijärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2013 (HE)	222
Naiset, 2013 (HE)	99
Miehet, 2013 (HE)	123
Asukkaiden keski-ikä, 2013 (HE)	41
0-2-vuotiaat, 2013 (HE)	6
3-6-vuotiaat, 2013 (HE)	8
7-12-vuotiaat, 2013 (HE)	21
13-15-vuotiaat, 2013 (HE)	12
16-17-vuotiaat, 2013 (HE)	12
18-19-vuotiaat, 2013 (HE)	6
20-24-vuotiaat, 2013 (HE)	5
25-29-vuotiaat, 2013 (HE)	8
30-34-vuotiaat, 2013 (HE)	10
35-39-vuotiaat, 2013 (HE)	12
40-44-vuotiaat, 2013 (HE)	17
45-49-vuotiaat, 2013 (HE)	21
50-54-vuotiaat, 2013 (HE)	14
55-59-vuotiaat, 2013 (HE)	15
60-64-vuotiaat, 2013 (HE)	14
65-69-vuotiaat, 2013 (HE)	10
70-74-vuotiaat, 2013 (HE)	11
75-79-vuotiaat, 2013 (HE)	8
80-84-vuotiaat, 2013 (HE)	7
85 vuotta täyttäneet, 2013 (HE)	5

1. Asukasrakenne 2013

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2013 (HE)	628
Naiset, 2013 (HE)	309
Miehet, 2013 (HE)	319
Asukkaiden keski-ikä, 2013 (HE)	46
0-2-vuotiaat, 2013 (HE)	15
3-6-vuotiaat, 2013 (HE)	12
7-12-vuotiaat, 2013 (HE)	43
13-15-vuotiaat, 2013 (HE)	22
16-17-vuotiaat, 2013 (HE)	17
18-19-vuotiaat, 2013 (HE)	17
20-24-vuotiaat, 2013 (HE)	31
25-29-vuotiaat, 2013 (HE)	32
30-34-vuotiaat, 2013 (HE)	15
35-39-vuotiaat, 2013 (HE)	23
40-44-vuotiaat, 2013 (HE)	28
45-49-vuotiaat, 2013 (HE)	43
50-54-vuotiaat, 2013 (HE)	46
55-59-vuotiaat, 2013 (HE)	61
60-64-vuotiaat, 2013 (HE)	51
65-69-vuotiaat, 2013 (HE)	62
70-74-vuotiaat, 2013 (HE)	45
75-79-vuotiaat, 2013 (HE)	25
80-84-vuotiaat, 2013 (HE)	26
85 vuotta täyttäneet, 2013 (HE)	14

Prosenttilaskenta	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
Aukkaat yhteensä, 2013 (HE)	100,00
Naiset, 2013 (HE)	44,59
Miehet, 2013 (HE)	55,41
Aukkaiden keski-ikä, 2013 (HE)	18,47
0-2-vuotiaat, 2013 (HE)	2,70
3-6-vuotiaat, 2013 (HE)	3,60
7-12-vuotiaat, 2013 (HE)	9,46
13-15-vuotiaat, 2013 (HE)	5,41
16-17-vuotiaat, 2013 (HE)	5,41
18-19-vuotiaat, 2013 (HE)	2,70
20-24-vuotiaat, 2013 (HE)	2,25
25-29-vuotiaat, 2013 (HE)	3,60
30-34-vuotiaat, 2013 (HE)	4,50
35-39-vuotiaat, 2013 (HE)	5,41
40-44-vuotiaat, 2013 (HE)	7,66
45-49-vuotiaat, 2013 (HE)	9,46
50-54-vuotiaat, 2013 (HE)	6,31
55-59-vuotiaat, 2013 (HE)	6,76
60-64-vuotiaat, 2013 (HE)	6,31
65-69-vuotiaat, 2013 (HE)	4,50
70-74-vuotiaat, 2013 (HE)	4,95
75-79-vuotiaat, 2013 (HE)	3,60
80-84-vuotiaat, 2013 (HE)	3,15
85 vuotta täyttäneet, 2013 (HE)	2,25

Prosenttilaskenta	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Aukkaat yhteensä, 2013 (HE)	100,00
Naiset, 2013 (HE)	49,20
Miehet, 2013 (HE)	50,80
Aukkaiden keski-ikä, 2013 (HE)	7,32
0-2-vuotiaat, 2013 (HE)	2,39
3-6-vuotiaat, 2013 (HE)	1,91
7-12-vuotiaat, 2013 (HE)	6,85
13-15-vuotiaat, 2013 (HE)	3,50
16-17-vuotiaat, 2013 (HE)	2,71
18-19-vuotiaat, 2013 (HE)	2,71
20-24-vuotiaat, 2013 (HE)	4,94
25-29-vuotiaat, 2013 (HE)	5,10
30-34-vuotiaat, 2013 (HE)	2,39
35-39-vuotiaat, 2013 (HE)	3,66
40-44-vuotiaat, 2013 (HE)	4,46
45-49-vuotiaat, 2013 (HE)	6,85
50-54-vuotiaat, 2013 (HE)	7,32
55-59-vuotiaat, 2013 (HE)	9,71
60-64-vuotiaat, 2013 (HE)	8,12
65-69-vuotiaat, 2013 (HE)	9,87
70-74-vuotiaat, 2013 (HE)	7,17
75-79-vuotiaat, 2013 (HE)	3,98
80-84-vuotiaat, 2013 (HE)	4,14
85 vuotta täyttäneet, 2013 (HE)	2,23

2. Asukkaiden koulutusaste 2012

Useita	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (KO)	167
Perusasteen suorittaneet, 2012 (KO)	66
Koulutetut yhteensä, 2012 (KO)	101
Ylioppilastutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	5
Ammatillisen tutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	81
Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	10
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	5
Prosenttilaskenta	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (KO)	100,00
Perusasteen suorittaneet, 2012 (KO)	39,52
Koulutetut yhteensä, 2012 (KO)	60,48
Ylioppilastutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	2,99
Ammatillisen tutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	48,50
Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	5,99
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	2,99

2. Asukkaiden koulutusaste 2012

Useita	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (KO)	534
Perusasteen suorittaneet, 2012 (KO)	183
Koulutetut yhteensä, 2012 (KO)	351
Ylioppilastutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	34
Ammatillisen tutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	278
Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	17
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	22
Prosenttilaskenta	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (KO)	100,00
Perusasteen suorittaneet, 2012 (KO)	34,27
Koulutetut yhteensä, 2012 (KO)	65,73
Ylioppilastutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	6,37
Ammatillisen tutkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	52,06
Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	3,18
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet, 2012 (KO)	4,12

3. Asukkaiden käytettävissä olevat rahatulot 2012

62570 Särkilä (Evijärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (HR)	167
Asukkaiden keskitulot, 2012 (HR)	19 893
Asukkaiden mediaanitulot, 2012 (HR)	17 596
Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	46
Keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	104
Ylimpään tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	17
Asukkaiden ostovoimakertymä, 2012 (HR)	3 322 166

3. Asukkaiden käytettävissä olevat rahatulot 2012

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
18 vuotta täyttäneet yhteensä, 2012 (HR)	534
Asukkaiden keskitulot, 2012 (HR)	20 679
Asukkaiden mediaanitulot, 2012 (HR)	16 801
Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	151
Keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	321
Ylimpään tuloluokkaan kuuluvat asukkaat, 2012 (HR)	62
Asukkaiden ostovoimakertymä, 2012 (HR)	11 042 844

4. Talouksien koko ja elämänvaihe 2013

62570 Särkilä (Evijärvi)	
Taloudet yhteensä, 2013 (TE)	84
Talouksien keskikoko, 2013 (TE)	2,6
Asumisväljyys, 2013 (TE)	40,7
Nuorten yksinasuvien taloudet, 2013 (TE)	4
Lapsettomat nuorten parien taloudet, 2013 (TE)	1
Lapsitaloudet, 2013 (TE)	29
Pienten lasten taloudet, 2013 (TE)	6
Alle kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	9
Kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	19
Teini-ikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	18
Aikuisten taloudet, 2013 (TE)	28
Eläkeläisten taloudet, 2013 (TE)	29
Omistusasunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	74
Vuokra-asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	8
Muissa asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	2

4. Talouksien koko ja elämänvaihe 2013

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Taloudet yhteensä, 2013 (TE)	249
Talouksien keskikoko, 2013 (TE)	2,5
Asumisväljyys, 2013 (TE)	41,5
Nuorten yksinasuvien taloudet, 2013 (TE)	4
Lapsettomat nuorten parien taloudet, 2013 (TE)	4
Lapsitaloudet, 2013 (TE)	47
Pienten lasten taloudet, 2013 (TE)	13
Alle kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	18
Kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	28
Teini-ikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	25
Aikuisten taloudet, 2013 (TE)	86
Eläkeläisten taloudet, 2013 (TE)	121
Omistusasunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	235
Vuokra-asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	9
Muissa asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	5

Prosenttilaskenta	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
Taloudet yhteensä, 2013 (TE)	100,00
Talouksien keskikoko, 2013 (TE)	3,10
Asumisväljyys, 2013 (TE)	48,45
Nuorten yksinasuvien taloudet, 2013 (TE)	4,76
Lapsettomat nuorten parien taloudet, 2013 (TE)	1,19
Lapsitaloudet, 2013 (TE)	34,52
Pienten lasten taloudet, 2013 (TE)	7,14
Alle kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	10,71
Kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	22,62
Teini-ikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	21,43
Aikuisten taloudet, 2013 (TE)	33,33
Eläkeläisten taloudet, 2013 (TE)	34,52
Omistusasunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	88,10
Vuokra-asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	9,52
Muissa asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	2,38

Prosenttilaskenta	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Taloudet yhteensä, 2013 (TE)	100,00
Talouksien keskikoko, 2013 (TE)	1,00
Asumisväljyys, 2013 (TE)	16,67
Nuorten yksinasuvien taloudet, 2013 (TE)	1,61
Lapsettomat nuorten parien taloudet, 2013 (TE)	1,61
Lapsitaloudet, 2013 (TE)	18,88
Pienten lasten taloudet, 2013 (TE)	5,22
Alle kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	7,23
Kouluikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	11,24
Teini-ikäisten lasten taloudet, 2013 (TE)	10,04
Aikuisten taloudet, 2013 (TE)	34,54
Eläkeläisten taloudet, 2013 (TE)	48,59
Omistusasunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	94,38
Vuokra-asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	3,61
Muissa asunnoissa asuvat taloudet, 2013 (TE)	2,01

5. Talouksien käytettävissä olevat rahatulot 2012

62570 Särkilä (Evijärvi)	
Taloudet yhteensä, 2012 (TR)	88
Talouksien keskitulot, 2012 (TR)	38 061
Talouksien mediaanitulot, 2012 (TR)	36 946
Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	28
Keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	53
Ylimpään tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	7
Talouksien ostovoimakertymä, 2012 (TR)	3 349 407

5. Talouksien käytettävissä olevat rahatulot 2012

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Taloudet yhteensä, 2012 (TR)	252
Talouksien keskitulot, 2012 (TR)	43 924
Talouksien mediaanitulot, 2012 (TR)	34 760
Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	72
Keskimmäiseen tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	147
Ylimpään tuloluokkaan kuuluvat taloudet, 2012 (TR)	33
Talouksien ostovoimakertymä, 2012 (TR)	11 068 848

6. Rakennukset ja asunnot 2013

62570 Särkilä (Evijärvi)	
Kesämököt yhteensä, 2013 (RA)	19
Rakennukset yhteensä, 2013 (RA)	110
Muut rakennukset yhteensä, 2013 (RA)	10
Asuinrakennukset yhteensä, 2013 (RA)	100
Asunnot, 2013 (RA)	106
Asuntojen keskipinta-ala, 2013 (RA)	100,5
Pientaloasunnot, 2013 (RA)	106
Kerrostaloasunnot, 2013 (RA)	0

6. Rakennukset ja asunnot 2013

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Kesämököt yhteensä, 2013 (RA)	111
Rakennukset yhteensä, 2013 (RA)	326
Muut rakennukset yhteensä, 2013 (RA)	39
Asuinrakennukset yhteensä, 2013 (RA)	287
Asunnot, 2013 (RA)	293
Asuntojen keskipinta-ala, 2013 (RA)	101,9
Pientaloasunnot, 2013 (RA)	284
Kerrostaloasunnot, 2013 (RA)	9

7. Työpaikat toimialoittain 2012

62570 Särkilä (Evijärvi)	
Työpaikat yhteensä, 2012 (TP)	37
Alkutuotannon työpaikat, 2012 (TP)	17
Jalostuksen työpaikat, 2012 (TP)	11
Palveluiden työpaikat, 2012 (TP)	9
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous, 2012 (TP)	17
B Kaivostoiminta ja louhinta, 2012 (TP)	0
C Teollisuus, 2012 (TP)	0
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, 2012 (TP)	0
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, 2012 (TP)	0
F Rakentaminen, 2012 (TP)	11
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus, 2012 (TP)	0
H Kuljetus ja varastointi, 2012 (TP)	0
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta, 2012 (TP)	0
J Informaatio ja viestintä, 2012 (TP)	0
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta, 2012 (TP)	0
L Kiinteistöalan toiminta, 2012 (TP)	0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, 2012 (TP)	3
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, 2012 (TP)	0
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, 2012 (TP)	0
P Koulutus, 2012 (TP)	6
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut, 2012 (TP)	0
R Taiteet, viihde ja virkistys, 2012 (TP)	0
S Muu palvelutoiminta, 2012 (TP)	0
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palveluiden tuottamiseksi omaan käyttöön, 2012 (TP)	0
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta, 2012 (TP)	0

7. Työpaikat toimialoittain 2012

62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Työpaikat yhteensä, 2012 (TP)	116
Alkutuotannon työpaikat, 2012 (TP)	72
Jalostuksen työpaikat, 2012 (TP)	16
Palveluiden työpaikat, 2012 (TP)	28
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous, 2012 (TP)	72
B Kaivostoiminta ja louhinta, 2012 (TP)	1
C Teollisuus, 2012 (TP)	12
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, 2012 (TP)	0
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, 2012 (TP)	0
F Rakentaminen, 2012 (TP)	3
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus, 2012 (TP)	10
H Kuljetus ja varastointi, 2012 (TP)	8
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta, 2012 (TP)	0
J Informaatio ja viestintä, 2012 (TP)	0
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta, 2012 (TP)	1
L Kiinteistöalan toiminta, 2012 (TP)	0
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, 2012 (TP)	0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, 2012 (TP)	0
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, 2012 (TP)	0
P Koulutus, 2012 (TP)	5
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut, 2012 (TP)	3
R Taiteet, viihde ja virkistys, 2012 (TP)	0
S Muu palvelutoiminta, 2012 (TP)	1
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palveluiden tuottamiseksi omaan käyttöön, 2012 (TP)	0
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta, 2012 (TP)	0

8. Asukkaiden pääasiallinen toiminta 2012

Useita	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2012 (PT)	228
Työvoima, 2012 (PT)	100
Työlliset, 2012 (PT)	90
Työttömät, 2012 (PT)	10
Työvoiman ulkopuolella olevat, 2012 (PT)	128
Lapset 0-14 -vuotiaat, 2012 (PT)	46
Opiskelijat, 2012 (PT)	21
Eläkeläiset, 2012 (PT)	57
Muut, 2012 (PT)	4
Prosenttilaskenta	
62570 Särkilä (Evijärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2012 (PT)	100,00
Työvoima, 2012 (PT)	43,86
Työlliset, 2012 (PT)	39,47
Työttömät, 2012 (PT)	4,39
Työvoiman ulkopuolella olevat, 2012 (PT)	56,14
Lapset 0-14 -vuotiaat, 2012 (PT)	20,18
Opiskelijat, 2012 (PT)	9,21
Eläkeläiset, 2012 (PT)	25,00
Muut, 2012 (PT)	1,75

8. Asukkaiden pääasiallinen toiminta 2012

Useita	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2012 (PT)	645
Työvoima, 2012 (PT)	270
Työlliset, 2012 (PT)	253
Työttömät, 2012 (PT)	17
Työvoiman ulkopuolella olevat, 2012 (PT)	375
Lapset 0-14 -vuotiaat, 2012 (PT)	85
Opiskelijat, 2012 (PT)	60
Eläkeläiset, 2012 (PT)	218
Muut, 2012 (PT)	12
Prosenttilaskenta	
62660 Itäkylä (Lappajärvi)	
Asukkaat yhteensä, 2012 (PT)	100,00
Työvoima, 2012 (PT)	41,86
Työlliset, 2012 (PT)	39,22
Työttömät, 2012 (PT)	2,64
Työvoiman ulkopuolella olevat, 2012 (PT)	58,14
Lapset 0-14 -vuotiaat, 2012 (PT)	13,18
Opiskelijat, 2012 (PT)	9,30
Eläkeläiset, 2012 (PT)	33,80
Muut, 2012 (PT)	1,86

(Tilastokeskus 2015).